

Cehennem O`dur

Ekonomik
intihar

Dr. M. S. KIMONHOYO

**Lambert Timothy James
Cehennem O'Dur**

Cehennem O'Dur:
ISBN 978-8-87-304813-8

Содержание

Ä°Ãşindekiler	6
Anne Vincentâ##a Mektup	8
TeÅ#ekkÃ¼rler	13
Ara I	17
GiriÅ#	19
Kamikaze	31
Yoksul Ä°nsanlar GÃ¼rÃ¼yorum	44
Конец ознакомительного фрагмента.	67

Cehennem O`dur

Ekonomik
intihar

Dr. M. ŞEKİMOĞLU

Cambridge Boston New York

© Venus Flytrap Press, Haziran 2015

Fikri Mülkiyet Kanunu, toplu kullanımı için tasarlanan kopyalar veya fotoğraflar yasaklar. Yazarın veya yazarın hakları devrettiği kişilerin rızasız olarak, tamamen veya kısmen, herhangi bir şekilde temsil veya fotoğraflama, yasalara aykırılık ve L. 335-2 maddeleri ve Fikri Mülkiyet Kanunu doğrultusunda ihlal teşkil eder ve cezalandırılabilir.

Ä°Ãşindekiler

Anne Vincent'a Mektup I

TeÄ#ekkÃ¼rler IX

Toplumsal Ara I 3

GiriÄ# 5

Kamikaze 16

Yoksul insanlar gÄ¶rÃ¼yorum 29

Gangnam Style 50

Politika Ara II 75

YanlÄ±Ä# KehÃçnetler 74

Corruptibilis 99

Mohamed Bouazizi 108

Ekonomi Ara III 129

Say Whaaat ?!! 133

Paradigma DeÄ#iÄ#tirme ArasÄ± IV 160

N.R.I.P. 163

Elmaslar bir kadÄ±nÄ±n en iyi arkadaÄ#larÄ±dÄ±r 171

KÃ¼ÃşÃ¼k Parmak Ä#ocuk 186

Yeni Ahit ArasÄ± V 201

Toplumun GÃ¼ncel ve BayaÄ#Ä± Durumu 205

Abrakadabra 224

Sky High 254

Full Circle 258

Notlar 260

Nihayet !!!! 270

Â«EÄ#er insanlara gerÃ§eÄ#i sÃ¶yleyecekseniz, onlarÄ±
gÃ¼ldÃ¼rmeniz iyi olur. Yoksa sizi boÄ#azlarlar.Â»

Ä°nsan

Anne Vincentâ##a Mektup

Â«YoksullarÄ± gÃ¶rmezden gelmek veya varlÄ±klÄ± insanlarÄ±n Â#ansÄ±na dair belli bir rasyonalizasyon geliÅ#tirmek iÃ§in genel bir eÄ#ilim vardÄ±r. Â»

John Kenneth Galbraith

Sevgili anne Vincent,

Sevgili anne Vincent, eÄ#er bu mektubu Â#aÄ#Ä±rtÄ±cÄ± buluyorsan, seninle karÄ#Ä±laÅ#mamÄ±zÄ±n o gÃ¼nden beri hayatÄ±mÄ±za yaptÄ±Ä#Ä± derin etki hakkÄ±nda hiÃ§bir fikrin yoktur. KÃ¼resel hastalÄ±Ä#a bir suret bulmaya Ã§alÄ±Å#mak, hem karÄ±mÄ±n hem de benim dalgÄ±nlÄ±ktan kurtulup adamakÄ±llÄ± bir Â#uurla okyanusa aÃ§Ä±lmamÄ±zÄ± engelledi. HayatÄ±nÄ±z boyu verdiÄ#iniz kÃ¶tÃ¼ kararlarÄ±n tÃ¼m sorumluluÄ#unu aldÄ±Ä#Ä±nÄ±z iÃ§in sizi tebrik ederim ama hatalarÄ±nÄ±zÄ±n, hikÃ©yenizin tamamÄ± olduÄ#una inanmam aptallÄ±k olur. AslÄ±nda, doÄ#umunuzla beraber zarlar Ã§oktan size karÄ#Ä± tutulmuÅ#tu ve okuma yazma bilmeyen bekÃ§r anneler iÃ§in dÃ¼nyanÄ±n merhametsizliÄ#inin ne noktada olduÄ#unu biliyorum. EÄ#er annemin kollarÄ±ndan inseydim Vincent kolaylÄ±kla benim yerimde olabilirdi.

CanÄ±m, gÃ¼zel gÃ¼lÄ±Ä#Ä±n ve eÄ#lenceli kahkahanÄ±n altÄ±ndaki tÃ¼yler Ã¼rperten acÄ±yÄ± gÃ¶rdÃ¼m. Â#nÃ¼mÃ¼zde hala bir hayat var. BÃ¼yÃ¼k

hayallerimiz ve isteklerimizden Å#imdiden vazgeÅ#miÅ#, kimliksiz bir kiÅ#ilik olmak zorunda deÅ#ilsin. Ama iÅ#te, yanÄ±mÄ±zdan geÅ#en gÄ¼venlik gÄ¼revlilerinin bakÄ±mlarÄ± altında Vincentâ##Ä± kollarÄ±mda tutarak bir an iÅ#in acÄ±nÄ±zÄ± ve Å¼mitsizliÅ#inizi paylaÅ#tÄ±m.

OÅ#lunuz Vincentâ##Ä± yaÅ#ama sebebiniz olarak tarif etme Å#eklinizi dokunaklıÄ± buldum. Sizin yaÅ#Ä±nÄ±zdaki genÅ#lerin Å#oÅ#u, ruh eÅ#leri olduklarÄ±nÄ± dÄ¼Å¼dÄ¼kleri erkek veya kÄ±za danÄ±mak iÅ#in bu tip dokunaklıÄ± ifadeler kullanÄ±r ve bÄ±ktÄ±klarÄ± iÅ#in azÄ±cÄ±k veya hiÅ# vicdan azabÄ± duymadan onlarÄ± bir kenara atarlar. Daha da kÄ¼tÄ¼sÄ¼, yetiÅ#kinlerin hayatÄ±n anlamÄ±nÄ± geÅ#ici duygularÄ±n geÅ#iÅ#ine indirgemelerini duymak onu kÄ±zdÄ±rÄ±r. Bununla beraber, sizin Kenyaâ##daki gerÅ#ekliÅ#inizin benim Å#imdiki dÄ¼nyamÄ±n insanlarÄ±ndan Å#ok farklıÄ± oluÅ#unu gÄ¼rmezden gelemem.

BazÄ± anlarda, Å¼mitsiz ve Nairobi Å#ehrinin canlıÄ± sokaklarÄ±nda sÄ¼rÄ¼nen, yoksulluk yÄ¼zÄ¼nden suÅ# ilemeye karar vermiÅ# bir parya gibi hissettiÅ#inizi itiraf etmiÅ#tiniz. Nairobiâ##nin, ahlÄ±kÄ± bozulmuÅ# olanlara karÅ#Ä± gÄ¼sterdiÅ#i sÄ±fÄ±r toleransÄ±n tÄ¼m DoÅ#u Afrika bÄ¼lgesindeki en bÄ¼yÄ¼k yoksullar kentini, gecekondular bÄ¼lgesi Kiberaâ##yÄ± yaratmasÄ± bir sÄ¼rpriz deÅ#il. Yine de baÅ#ka Kiberalar da olduÅ#unu, daha da kÄ¼tÄ¼sÄ¼ bu boÅ#ucu mavi gezegende bizim

iÅşin artÄ±k bir teselli kalmadÄ±#Ä±nÄ± sÅylemek kalbimi kÄ±rÄ±yor. Seyahatlerim esnasÄ±nda Demokratik Kongo Cumhuriyetiâ##nin her yanÄ±nda ve Etiyopyaâ##da Addis Ababaâ##nÄ±n her kÅ¶esinde dilenci ÅocuklarÄ±yla sayÄ±sÄ±z genÅş anne ve Amerika BirleÅik Devletleriâ##nde Åehirlerin sokaklarÄ±ndaki harabelerde solgun ÅiformalarÄ±yla dilenen erkekler gÅrdÅm.

TanrÄ±â##nÄ±n Åehrinde yaÅayan BrezilyalÄ±larÄ±n, Port-au-Princeâ##teki KÄ±skanÅlÄ±k Åehri sakinlerinin, Haitiâ##de yÄ±kÄ±cÄ± depremden Ånce ve sonra, Bulgaristanâ##da Blagoevgradâ##daki Romenlerin ve Hindistan Mumbaiâ##deki yoksullarÄ±n ÅektiÅi acÄ±larÄ± ayrÄ±ntÄ±lÄ± bir Åekilde incelemek iÅşin bir araÅtÄ±rma gezisi yaptÄ±m. BelÅikaâ##daki Scharbaeck, Fransaâ##daki Bobigny, Amerikaâ##daki Detroit ve Salvadorâ##un baÅkenti San Salvador gibi suÅ ve yoksulluktan etkilenmiÅ Åehirlerin sakinlerinin direnci karÄ±sÄ±nda ÅaÅÄ±rdÄ±m. Ve Åunu sÅylemek Å¼cÅ¼ ki; dÅnyanÄ±n her yerinde hayatlarÄ± yoksulluk, aÅlÄ±k, barÄ±naksÄ±zlÄ±k ve Åiddet iÅşinde geÅşen, bÅyÅk ihtimalle gÅvenlik kuvvetlerinin kollarÄ± arasÄ±nda yaÅayacak sizin gibi milyarlarca insan var.

EÅim ve ben size verdiÅimiz birkaÅ Kenya Åilininin birkaÅ zayÄ±f ÅÄÅ¼n ve bir iki gÅ¼n baÅÄ±nÄ±zÄ± sokacak bir ÅatÄ±dan fazlasÄ± anlamÄ±na gelmediÅinin farkÄ±ndayÄ±z. Siz ve Vincentâ##Ä±

±n yaÅ#amak iÃşin muhtemelen yapmak zorunda kaldÄ±klarÄ±nÄ±zdan sonra, diÄ#er Å#efkatli ruhlar sayesinde Nairobiâ##nin tehlikeli sokaklarÄ±na geri dÃ¶neceksiniz. Sizi bu kabustan kurtaramadÄ±Å#Ä±mÄ±z iÃşin derin bir Å¼zÅ¼ntÅ¼ duyuyoruz, sizi ve diÄ#erlerini.

YanlarÄ±ndan geÃşerken sefaletin kÃ¶r edip boÄ#duÄ#u kiÅ#ilere para verdikten sonra tekrar tekrar birÃşok defa kendime ne yapabileceÄ#imi sordum! EÅ#itsizlik Å¼zerine zaten Ãşok Å#ey yazÄ±lmÄ±Å#tÄ±. Yine de, Vincent ve onun gibi masum diÄ#er Ãşocuklara dÃ¼zgÃ¼n bir hayat yaÅ#ama fÄ±rsatÄ± verebilecek yeni bir yol Å¼zerinde bir tartÄ±Å#ma baÅ#latmaya karar verdim.

Kafamda dÃ¶nÃ¼p duran Å#ey Vincentâ##Ä±n yalnÄ±zca baÅ#Ä±nÄ± sokabileceÄ#i bir ÃşatÄ±ya deÄ#il bir eve, yalnÄ±zca suya deÄ#il dÃ¼zgÃ¼n iÃşeceklere, yalnÄ±zca gÄ±daya deÄ#il saÅ#lÄ±klÄ± besinlere ve yalnÄ±zca okulda bir sÄ±nÄ±fa deÄ#il kaliteli bir eÄ#itime sahip olmasÄ± gerektiÄ#iydi. Ve tÃ¼m bu etmenler onu yalnÄ±zca bir iÅ#e deÄ#il, yetenek ve becerilerine karÅ#Ä±lÄ±k genel hayatÄ±nda en azÄ±ndan bir mÃ¼kÃ¶fata yÃ¶nelmeliydi. Daha azÄ± insani bir baÅ#arÄ±sÄ±zlÄ±k ve sÃ¼rÃ¼p giden bir trajedi olarak gÃ¶rÃ¼lÃ¼r !!!

SaygÄ±larÄ±mla,

Jo M. Sekimonyo

Maharishiâ##nin takipÃşileri kapitalizm, sosyalizm ve komÃ¼nizmi ekonomik dÃ¼zenlemeler olarak tanÄ±mlamÄ±

±Ä#tÄ±r. Ve bu gÄ¶rkemli Ä#arlatanlarÄ±n ekonomik, melodramatik ve bitirici baÄ# baÄ#a konuÄ#malarÄ± ucuz Ä#araptan daha fazla Ä#ey ifade etmiyor. Bu kitap bu Ä¼Ä§ sistemin gerÄ#eÄ#ine dÄ¶nÄ¼yor, yani bunlarÄ±n deÄ#iÄ#mez bir sosyo-politik-ekonomik inancÄ±n cisimleÄ#miÄ# hali, Ä°slam Ä¼lkelerindeki ekonomi gibi olduÄ#una.

TeÅ#ekkÃ¼rler

Å« EÅ#er dÃ¼nyayÄ± deÅ#iÅ#tirmek istiyorsanÄ±z, kaleminizi alÄ±n ve yazÄ±n. Å»

Martin Luther

Tara ve ben Floridaâ##da Tampa ile karÅ#Ä±laÅ#tÄ±k; uzun saatlerini ayakta geÅ#irmesine neden olan ama ailesinin ve Haitili gÃ¼Å#menlerin hayalini kurduÅ#u ekonomik gÃ¼venliÅ#ini garanti eden bÃ¼yÃ¼k bir kariyeri ÅstlenmiÅ#ti. Buna karÅ#Ä±lÄ±k ben arkadaÅ#larÄ±mÄ±n bile tuhaf bulduÅ#u idealist, Å§Ä±lgÄ±n bir hippiydim ve kendimi kaybetmemin gayet normal olduÅ#unu dÃ¼Å#nÃ¼yordum. Bir Å#ekilde onu istikrarlÄ± ve aydÄ±nlÄ±k gÃ¼nlÃ¼k hayatÄ±ndan uzaklaÅ#trÄ±p karanlÄ±k tarafta bana katÄ±lmasÄ± iÅ#in ikna etmiÅ#tim. Ben ve yÃ¼ksekk lisans Å§alÄ±Å#malarÄ± Åzerine bahse girmesi iÅ#in kafasÄ±ndan gerÅ#ekten ne geÅ#iyordu? Å#eytani speklasyonlarÄ±n baÅ#arÄ±ya ulaÅ#masÄ±yla BirleÅ#ik Devletlerin KuzeydoÅ#uâ##suna taÅ#Ä±ndÄ±k; ne rahatlama.

Kar yaÅ#Ä±Å#Ä±nÄ± ilk gÃ¼rÃ¼Å#Ã¼z benim iÅ#in ilginÅ# olmuÅ#tu, sÃ¼ylenebileceÅ#inden daha az. Bu Taraâ##nÄ± bana elinde iyi bilenmiÅ# bir bÄ±Å#Ä± Ä± tutup bir dakika boyunca hiÅ#bir Å#ey demeden durarak ilk Å« Dexter Å» bakÄ±Å#Ä±nÄ± attÄ±Å#Ä± zamandÄ±. Uykumda bile bunu aklÄ±mdan Å§Ä±karmayarak, her Å#eyin

tadÄ±nÄ± Å§Ä±karan ve gÄ±rÄ¼nmez bir duvarÄ±n arkasÄ±ndaki gÄ±lgede Å§Ä¼rÄ¼yeyen kiÅ±iler arasÄ±ndaki farkÄ± gÄ±rerek Ä±fke nÄ±betleri geÅ±iriyordum. Cazibeli karÄ±mÄ±n vaazlarÄ±ndan ve kÄ¼resel sosyo-politik-ekonomik hastalÄ±kla ilgili Å±ikÄ±yetlerimden ve dahasÄ± en Å±ok da dÄ¼nyaya sunarak Å±are olacaÅ±na inandÄ±Å±m planlarÄ±ndan bÄ±ktÄ±Å±n farkÄ±na varmÄ±Å±tÄ±m. Tabii ki bÄ¼romuzun dÄ±nemesinde Ä±lÄ¼ yapraklar gibi duran yÄ¼zlerce kÄ±parÅ±sasÄ±na notlar aldÄ±m ama bir el yazÄ±sÄ±nÄ± bitirmek iÅ±in gereken enerji ve disiplini toplayamadan. Hatta bir aile dostu, mÄ¼ritlerimi bir araya getirebilmem iÅ±in fikirlerimi bir kitapta toplamamÄ± Ä±nerdi, bir ayin? O dÄ±nem iÅ±in gÄ¼lÄ¼nÅ± bir fikir. Kabul etmekte zorlanmama raÅ±men Tara haklÄ±ydÄ±. YÄ±llar boyunca mÄ±zÄ±ldanmaktan baÅ±ka bir Å±ey yapmamÄ±Å±tÄ±m, yazmaya baÅ±lamamÄ±n zamanÄ± gelmiÅ±ti.

Bu kitabÄ±n adÄ± neden Å« Ekonominin Å±eytan Ä±ncili Å» olmasÄ±ndÄ±? Nassau Senior ekonominin Å±eytan incilini yazmada beni alt etmiÅ±ti. Cehennem Oâ##dur? Kim? Tembel zihniniz hemen Å±u anda belli bir sonuca varmak iÅ±in acele edebilir. Bu yolculuk esnasÄ±nda yavaÅ± TÄ¼rk mÄ¼ziÄ± ve eÅ±siz bir sabÄ±r faydalÄ± olabilir; bu kitap iki yÄ¼zyÄ±l boyunca iktisatÅ± nesiller, uyuÅ±uk siyasetÅ±iler ve bunlarÄ±n topluluklarÄ±nÄ± mahvettiÄ± veya yanlÄ±Å± yÄ±ne sevk ettiÄ± uzun sÄ¼reli meydan okumalarÄ±nÄ± bir Å±ukura gÄ±mÄ¼yor. Bu ne gizli bir parodi ne de

acÄ±masÄ±z bir yiÄ±itlik gÄ±sterisi, sadece dÄ±nyamÄ±z ve kapitalizmin gerÄ±sek ve kÄ±rkÄ±rtÄ±cÄ± bir aÄ±mlamasÄ±.

Ä±fke ve endiÄ±em dÄ±Ä±nda, sÄ±k ve yorucu yolculuklarÄ±m esnasÄ±nda otobÄ±slerde yanÄ±mda oturan ve hayatÄ±m boyunca en Ä±ok aklÄ±mda kalacak belli tartÄ±malarÄ± yaptÄ±Ä±m insanlara teÄ±ekkÄ±r etmeliyim. BunlarÄ±n arasÄ±nda, New Yorkâ##lu orta sÄ±nÄ±f Yahudi bir aileden gelip Ä± bir pisliÄ±e dÄ±nÄ±Ä±en Ä± (onun sÄ±zleriyle) Nobel ekonomi Ä±dÄ±llÄ± Milton Friedman iÄ±in Ä±ok aÄ±Ä±r sÄ±zler sarf eden bir Ä±niversite dekanÄ± da vardÄ±. Ä±zel iÄ±indekiler sosunda ayrÄ±ca arkadaÄ±lar ve fikirlerimin Ä±Ä±lgÄ±nca olduÄ±unu kanÄ±tlamak iÄ±in doyumsuz bir iÄ±tahla harekete geÄ±en dÄ±Ä±manlar da vardÄ±; bana iddia ve kanaatlerimi kuvvetlendirmemde yardÄ±m ettiniz, sizleri seviyorum hanÄ±mlar ve beyler.

Ä±zellikle de, bu kitabÄ± yazmak gibi Ä±etin bir gÄ±reve giriÄ±meye beni zorlamak adÄ±na kullandÄ±Ä±Ä± aÄ±Ä±rÄ±Ä± ama etkili taktikler iÄ±in bu suÄ±taki ortaÄ±Ä±ma, karÄ±ma Ä±ok daha fazla minnettarÄ±m.

Heterodoks ekonominin uygunluÄ±u hiÄ±bir zaman olmadÄ±Ä±Ä± kadar tehdit altÄ±nda. Belli sayÄ±daki heterodoks ekonomik program Ä±imdiden daÄ±Ä±lmÄ±Ä± durumda. Bu ekonomik dÄ±Ä±nce okulunda ortaya Ä±Ä±kan kurullar aynÄ± yolda gider ve baÄ±arÄ±lÄ± teorisyenler,

dünya ekonomileri yetiştirme amaçları, başarısız pragmatistlere, karlı dünyada sürekli olarak insanlara duyulacak şekilde yetiştirmeye uyarlamazlarsa bu küresel pazardaki rolleri işe yaramaz hale gelecek. Heterodoks ekonominin sonu aynı zamanda kurumsallaşmanın yenilenmesi adına en iyi şey veya kurumlar tarafından benimsenme ve daha açık ve yerinde bir manevi akışın, Ethosizmin yayılması için daha iyidir.

Toplumsal

(Sayfa 190-191). Nelson Mandela 1994'teki aÅŸÄ±lÄ±Å# konuÅ#masÄ±nda bu alÄ±ntÄ±dan hiÅŸ bahsetmemiÅ# olsa da, benim neslim iÅŸin o hala bu adama baÅ#lÄ±ydÄ±. EÄ#er GÄ¼ney Afrika'daki baÅ#kanlÄ±k vekaletiyle ilgili tarafsÄ±z tek bir Å#ey sÄ±ylemek gerekseydi bu Ä±rkÄŸÄ±lÄ±Ä#Ä± yok etmek iÅŸin olan korkak gÄ±kkuÅ#aÄ#Ä± yaklaÅ#Ä±mÄ±nÄ±n, onu GÄ¼ney Afrika'nÄ±n burjuva beyazlarÄ±nÄ±n Å#ampiyonu yaptÄ±Ä#Ä± olurdu. Ve tabii ki, onu gardiyanlarÄ±ndan bir Ä±zÄ¼r talep etmeden veya baÅ#ka bir mahkÄ±mun kafatasÄ±nÄ± ÄŸatlatmadan hapishanede yirmi yedi yÄ±l geÅŸiren bir adam olduÅ#u baÅ#lamÄ±nda basitÄŸe analiz etmeyi denersek, Ä±zetle mahkÄ±m olmanÄ±n verdiÄ#i gÄ¼cÄ¼nÄ¼ efsanevi figÄ¼rlerinden ve toplumsal, politik ve ekonomik adaletsizliklere karÅ#Ä± savaÅ#ta gerekli karakter gÄ¼cÄ¼nÄ¼ resmeden biri olarak gÄ±rÄ¼lmeye deÄ#er. *Buradan bir sonraki evreye geÅŸmenin daha iyi bir yolu var mÄ±?*

BÄ±LÄ#M I

±rdÄ±. Bana inanmÄ±yorsanÄ±z, kapitalizmin veya Ä°slam
Ä½lkelerindeki ekonominin en kÄ±tÄ½ yÄ±nlerini ortaya Ä§Ä±
±karmayÄ± deneyin ve bam, toplum sizi sosyalist etiketi yapÄ±
±Å#tÄ±rarak sÄ½rgÄ½n edecek. Yine de, kapitalizme karÅ#Ä±
± sarsÄ±lmaz yeni bir alternatife gÄ±tÄ½rececek bir konuÅ#ma
yalnÄ±zca, Marxâ##Ä±n reenkarnasyonla tekrar ortaya
Ä§Ä±kmasÄ±ndan korkmuÅ# bakÄ±Å#larÄ± Ä½zerinize
Ä§ekecek. Ä#aÄ#Ä±mÄ±zÄ±n kapitalizm tanrÄ±larÄ± arasÄ±
±ndaki rahatsÄ±z edici horoz dÄ±vÄ½Ä#Ä½ hakkÄ±nda ne
diyebiliriz? Ekonomik eÅ#itsizliklerle ilgili konuÅ#malarÄ±n
Ä±zÄ½nden giderek uzaklaÅ#an soytarÄ±larÄ±n gÄ±sterileri
sizin midenizi de benimki kadar bulandÄ±rÄ±yor olmalÄ±
±. Ä#fkem bir tsunamiye dÄ±nÄ½Ä#ebilir ama hayatÄ±mÄ±
±zda iddiasÄ±z da olsa Ä±nemi kanÄ±tlanmÄ±Å# olaylar
var. Nairobi Kenyaâ##da bulunan Uluslararası Kenyatta
HavaalanÄ±ndaâ##ki bir mola sÄ±rasÄ±nda, BirleÅ#ik
Devletlerâ##e dÄ±nmek iÄ±sin uÄ±saÄ#Ä±mÄ±n kalkÄ±Å#Ä±
±nÄ± beklerken bana ileride ne olmak istediÄ#im soruldu.
Adam masamÄ±n diÄ#er tarafÄ±nda oturuyordu. YetmiÅ#ine
yakÄ±n gÄ±rÄ½nÄ½yordu. HatlarÄ±ndan ve aksanÄ±ndan
RuandalÄ± olduÄ#unu tahmin edebiliyordum, BirleÅ#miÅ#
Milletlerâ##in ve diÄ#er sivil toplum izleme kuruluÅ#larÄ±
±nÄ±n Ä±ok sayÄ±daki raporuyla, doÄ#duÅ#um Ä½lkedeki
siyasi ve toplumsal korkularÄ±n arkasÄ±ndaki beyin olmakla
suÄ±lanan olan Ä½lke. Ruandaâ##nÄ±n sadist haydut
Ä±setlerine nasÄ±l mali ve askeri destek saÄ#ladÄ±Ä#Ä± ve

buna karÅ±Ä±k Ruandaâ±n, Kongoâ±n doÄ± kaynaklarÄ± doÄ±rudan yaÄ±maladÄ±Ä± maden kaynaklarÄ± ticaretinde dolaylÄ± olarak bir takas merkezine dÄ±nÄ±tÄ± konusunda bilgilendirildikten sonraki Ä±fkemi anlayabilirsiniz.

O gÄ±n bir soru aklÄ±ma takÄ±lmÄ±tÄ± ; dÄ±nyanÄ± sadece bunun Å±ok fazla olduÄ±unu sÄ±ylemesi iÅ±in Demokratik Kongo Cumhuriyetinin daha kaÅ± nefes ve hayatÄ± kaybetmesi gerekiyordu ? Sorusuna hÄ±rÄ±Å±n bir tonla, basitÅ±e ve Å±ekinmeden cevap verdim : Ä±« Demokratik Kongo Cumhuriyetiâ±nin kÄ±busuna bir son vereceÄ±im. Ä±» GÄ±lmesine engel olmaya Å±alÄ±Ä±arak bana Kongo iÅ±in Å±Ä±zÄ±mÄ±mÄ±n ne olacaÄ±Ä±nÄ± sordu. Her Ä±eyden Ä±te, doÄ±duÄ±um Ä±lke yarÄ±m yÄ±zyÄ±ldan uzun sÄ±redir ekonomik ve toplumsal bir karmaÄ±adan geÅ±iyordu. Ä±lk baÄ±ta fikirlerimi neÄ±yle formÄ±lleÅ±tirdim. GÄ±zÄ±klerini Å±Ä±kardÄ± ve planÄ±mÄ± derinleÅ±tirmemi istedi. KonuÄ±tukÅ±a daha aptal ve saf gÄ±rÄ±ndÄ±Ä±mÄ± sÄ±ylememin lÄ±zumu yok. Nihayetinde, bunlarÄ± daha Ä±nce ayrÄ±ntÄ±lÄ± bir Ä±ekilde hiÅ± dÄ±nmediÄ±imden gÄ±rÄ±lerimi aÅ±kÅ±a ifade etmeyi baÄ±aramadÄ±m. TasarÄ±mÄ±n tamamÄ± derinlemesine bir araÅ±tÄ±rmayÄ± saÄ±layamazdÄ±. GÄ±ndelik konuÄ±ma kÄ±Å±k dÄ±nÄ±rÄ±cÄ± bir deneyime dÄ±nÄ±mÄ±tÄ± ve bu beni gÄ±steriÄ±siz biri haline getirmiÅ±ti.

Bu kitap, yÄ¼zyÄ±ldan uzun sÄ¼redir kaÅ§Ä±Ä±n krallarÄ± ve matematikÅ§iler tarafÄ±ndan tekel haline getirilen ekonomi dallarÄ±ndan ortaya Å§Ä±ktÄ±. BildiÄ±miz tÄ¼m kÄ±tÄ¼ yÄ±nlerinden dolayÄ±, iktisatÅ§Ä±lar Å§alÄ±Ä±manÄ±n klasik deÄ±eri olan Kutsal KÄ±seâ##yi milyonlarca kÄ¼Å§Ä¼k parÅ§aya indirgedi ve teorik temellerini insanÄ±k ile gerÅ§ek dÄ¼nya seviyesine taÄ±dÄ±. ArdÄ±ndan, pansuman gibi aptalca varsayÄ±mlarÄ± kullanarak bazÄ± parÅ§alarÄ± tekrar bir araya getirme zahmetine katlandÄ±lar. Karantinaya alÄ±nan Marksist Fred Moseleyâ##in, kÄ¼resel ekonomik sistemin hÄ¼kim iÄ±leyiÄ±te kalanlarÄ± Å±dÄ¼llendirmeye yÄ±nelik tarzda inÄ±a edildiÄ±ne dair suÅ§lamalarÄ±nda bir haklÄ±lÄ±k payÄ± var. Bu erdemli adam ekonominin, Massachusettsâ##teki South Hudley ormanlarÄ±nda saklanarak Å¼n ve zenginlikten mahrum kalan Shoichi Yokoiâ##si.

Bir gÄ¼n eski yoldaÄ±larÄ±nÄ± kendisini aramaya geleceÄ±ne ve birlikte kapitalizme karÄ±Ä± son bir saldÄ±rÄ± gerÅ§ekleÅ±tireceklerine ciddi biÅ§imde inanÄ±yordu. *YazÄ±k ki sadece teorileri doÄ±ru Å§Ä±k madÄ±Ä± iÅ§in ortodoksluÄ± suÅ§lamak etkili bir pazar iÅ§in klasik bir vizyon kurmaya veya bizi vaat edilen topraklara gÄ±tÄ¼rmeye yeterli olmayacak.*

Bu kitaba anne Vincentâ##a kiÄ±isel bir notla baÄ±ladÄ±m. O, Kenyaâ##da Nairobiâ##nin merkezinde karÄ±mla beraber rastladÄ±Ä±m, oÄ±lunu tek baÄ±na yetiÅ±tirmiÅ±

genÅ§ bir kÄ±z. Bir an geldiÄ#inde, polisleri uzaklaÅ#tÄ±rmak iÅ§in Vincentâ##Ä± kollarÄ±mda tutmam gerekti. Kenyaâ##daki turist Å#Ä±hretim Vincent ve annesini polisten gelebilecek her tÄ±rÄ± zarardan korumuÅ#tu. Nairobi Å#ehri, eÅ#itsizliklere karÅ#Ä± savaÅ# aÅ§mak yerine yoksulluÄ#u suÅ§ haline getiren bir dÄ±zenleme geÅ§irmiÅ#ti. Bu modern Å§aÄ# Ä±rkÅ§Ä±lÄ±Ä#Ä±, baskÄ± gÄ±renler ve baskÄ±cÄ±lar aynÄ± ten rengine sahip olduÄ#undan uluslararası toplumun dikkatini Å§ekmiyordu. Å#ok sayÄ±daki diÄ#er Å#ehirde de aynÄ± Å§Ä±lgÄ±n yaklaÅ#Ä±m benimsenmiÅ#ti ve Å§izdikleri Å§izgi Ä±rksal tartÄ±Å#malarÄ± meydana Å§Ä±karmadÄ±Ä#Ä± sÄ±rece endiÅ#elenmiyorlardÄ±.

Å#ocukluÄ#um boyunca sosyo-politik-ekonomik uyumsuzluklarÄ±n doÄ#anÄ±n kanunlarÄ± tarafÄ±ndan benimsetildiÄ#i dÄ±Å#Ä±ncesini kafama sokmuÅ#lardÄ±; birilerinin, zenginlerin uÅ#aÄ#Ä± olmasÄ± iÅ§in yoksul olmasÄ± gerekiyordu! 90â##lÄ± yÄ±llarda iÅ§ savaÅ# boyunca, zengin Kongolular BatÄ±â##ya sÄ±Ä#Ä±nmaya Å§alÄ±Å#mÄ±tÄ±. GÄ±z aÅ§Ä±p kapayÄ±ncaya kadar bu ailelerin Å§oÄ#unun alÄ±Å#Ä±k olduklarÄ± lÄ±ks hayat tarzÄ±nÄ± nasÄ±l kaybettiklerine Å#ahit olmuÅ#tum. YaklaÅ#Ä±k yirmi yÄ±l sÄ±rgÄ±nde yaÅ#adÄ±ktan sonra en gÄ±Å± generaller ve eski baÅ#kanÄ±n akrabalarÄ± bile sefaletin felÅ§ etmesiyle yavaÅ# yavaÅ# tÄ±kenmiÅ#ti. Bu kadar Å§ok sayÄ±daki baron ve eski resim destekÅ§isinin

sÃ¼rÃ¼nerek evlerine dÃ¶nmesi ve yeni asalak sisteme faal biÅŸimde yatÄ±rÄ±m yapmasÄ± Å#aÅ#Ä±rtÄ±cÄ± deÄ±il. GÃ¼ney AfrikalÄ± bilge bir arkadaÅ#Ä±m bu dÃ¶nÃ¼Å#Ã¼mÃ¼ aÅŸÄ±klamak iÅŸin bir doÄ#a kanununa atÄ±fta bulunuyor : Å« Bir kez yÄ±lanlÄ±k yapan her zaman yÄ±landÄ±r ! Å»

Bu kiÅisel Å#ahitliÅ#im, insanlarÄ±n da tÄ±pkÄ± milletler gibi, Å#anslarÄ± dÃ¶nene kadar, kendileriyle daha fazla ilgilendiklerine dair bunaltÄ±cÄ± bir evrensel gerÅŸekliÅ#ini gÃ¼stermeye yarÄ±yor. Bu, AmerikalÄ±lar hayallerindeki ÅŸitleri olan eve ulaÅ#amadÄ±klarÄ±nÄ± veya aÅ#Ä±r Å#artlarda ÅŸalÄ±Å#an sÄ±radan AmerikalÄ±lar emekliliklerinin birkaç aÅŸgÃ¼zÃ¼ serseri tarafÄ±ndan tamamen yok edildiÅ#ini fark ettikten sonra Å« Wall Streetâ##i iÅ#gal et Å» hareketi iÅŸin de geÅŸerli. Å°Å#neleyici bir diÅ#er Ã¶rnekte, artÄ±k Vladimir Putinâ##in yanÄ±nda yeri olmayan ve Londra'daki altÄ±n sÃ¼rgÃ¼nlerinden beri kendilerini saÅ#lam adalet ve eÅ#itlik vaazlarÄ± vermekten alÄ±koyamayan, Rus oligarÅ#isini oluÅ#turdukları topluluk. Gayri sarfi milli hÃ¼csÄ±lalarÄ±ndan daha yÃ¼ksek olan olaÅ#anÃ¼stÃ¼ borÅŸlarÄ±yla soytarÄ±lÄ±k yapan Avrupa Ã¼lkeleriyle ilgili sÃ¶yleyecek ne var? Bu tabloya Brezilyaâ##yÄ±, Rusyaâ##yÄ±, Hindistanâ##Ä± ve Å#inâ##i, ekonomik bÃ¼yÃ¼melerini doÄ#a ana tehlikesine karÅ#Ä± patlatan BRIC Ã¼lkelerini ekleyin. Bu karÄ±Å#Ä±ma ayrÄ±ca, azÄ±nlÄ±k kalanlarÄ± harcarken milli zenginliÅ#in

kÄ¼Ä¼ bir parÄ¼sÄ¼yla artÄ¼k tatmin olmayan Arap
Ä¼oÄ¼unluÄ¼u da eklemek gerekir.

Kaynayan bu son volkanlar dikkatimizi, statÄ¼koyu kÄ¼
Ä¼rmak iÄ¼in Ä¼nleyici tedbirler aramamÄ¼z gerektiÄ¼i
gerÄ¼eÄ¼ine Ä¼sevirmeli. Yirmi birinci yÄ¼zyÄ¼lda
iktisatÄ¼larÄ¼n "gÄ¼ncel evrimi takip ettiÄ¼imiz ve eski
kapitalizmin Ä¼arkÄ¼na biraz daha uyduÄ¼umuz sÄ¼rece her
Ä¼eyin iyi gideceÄ¼ine" dair duygusuz sÄ¼ylemi gÄ¼cÄ¼nÄ¼
ve yerindeliÄ¼ini uzun zamandÄ¼r kaybetti. Bir kÄ¼ltÄ¼r
devrimine giriÄ¼mek ve Ä¼u anda hÄ¼çkim olan kapitalizm
ve onun kavgacÄ¼ versiyonu islam Ä¼lkelerindeki ekonominin
zalim ve ilkel olan sosyo-politik-ekonomik sistemine gerÄ¼ek
bir alternatif geliÄ¼tirmek hiÄ¼bir zaman olmadÄ¼Ä¼
kadar zorunlu hale geldi.

Kafamdaki gÄ¼rÄ¼ltÄ¼lÄ¼ potpuri, can Ä¼ekiÄ¼en
bu gezegende her Ä¼lkenin yÄ¼zleÄ¼mek zorunda
olduÄ¼u meydan okumanÄ¼n sonucu: sosyo-politik-ekonomik
uyumsuzluk. Bu sonuÄ¼, bu ayrÄ¼mÄ¼ Ä¼nemsiz hale
getirmek iÄ¼in faydacÄ¼ bir yol keÄ¼fetmek adÄ¼na yapÄ¼
Ä¼lan acÄ¼ verici bir haÄ¼lÄ¼ seferinden kaynaklanÄ¼yor.
Hemen saÄ¼larÄ¼nÄ¼zÄ¼ yolmayÄ¼n; mahkum edilmiÄ¼
iki attan birinin eyerine atlamamÄ¼zÄ¼ size tavsiye ediyorum
diye aklÄ¼mÄ¼ tamamen kaÄ¼Ä¼rmadÄ¼m. Sosyalizm ve
komÄ¼nizm kaybetti ama Ä¼imdi kapitalizm ve Ä¼slam
Ä¼lkelerindeki ekonomi bizi hayal kÄ¼rÄ¼klÄ¼Ä¼na
uÄ¼ratÄ¼yor. Bu kitap karanlÄ¼k ve karmaÄ¼k birÄ¼ok

labirentten geÅ§menizi saÅ#layacak. Å°ktisatÅ§Ä±lar, bizi rahatlatarak veya suiistimal ederek anormal ve doÅ#al olanÄ±n gizemini aÅ§Ä±Ä±#a Å§Ä±karmayÄ± aynÄ± fÄ±rsatla dine ve tÄ±bbi bÄ±rakmalÄ±. Ekonominin sorumluluÄ±, entel serseriler teÅ#ebbÄ¼ste bulunmadan Å¶nce, israf veya stoklama konusunda veya bunlarÄ± sÄ±nÄ±rlamaya yÅ¶nelik Å§Ä¶zÄ¼m bulmaktÄ±r. Bunun yerine, sosyo-ekonomik bir dÄ¼zmececin onurlandÄ±rÄ±lmasÄ± durumuna indirgendiÄ±i gÅ¶rÄ¼ldÄ¼.

Kapitalizm dÄ±Å#Ä±nda baÅ#ka bir Å#eyin iÅ#e yarayÄ±p yaramayacaÅ#Ä±yla ilgili bir Å#Ä¼pheciliÄ±i gÅ¶z Å¶nÄ¼nde bulundurdum. GÄ¼nÄ¼mÄ¼de insanlar kapitalizmin, barbarca toplumsal Å¶lÅ¼ ve uygulamalarÄ±nÄ± temel alan bir Å¶rneÅ#in parÅ§asÄ± olduÅ#unun farkÄ±na varmÄ±yor. Genelde, toplumsal bir Å§Ä¶zÄ¼m bir alana kapitalizm kadar uzun sÄ¼re hÅ¼kim olduÅ#unda, baÅ#ka amaÅ§ ve sorularla meÅ#gul olan diÅ#er modellerin var olduÅ#unu veya inÅ#a edilebileceÅ#ini akletmek daha zor hale gelir. TÄ¼m bu inanmaya baÅ#ladÄ±klarÄ±mÄ±zdan sonra, bir Å#eyleri gerÅ§ekleÅ#tirmek iÅ§in tek bir yol kalÄ±yor ve bu en tehlikeli yem.

BÄ¼yÄ¼yÄ¼ nasÄ±l bozacaÅ#Ä±mÄ±zÄ± anlatan sihir kitabÄ± nerede bulunuyor? Umut vadeden zihinsel fahiÅ#elik kariyerimi arkadaÅ#larÄ±m ve meslektaÅ#larÄ±mÄ±n bÄ¼yÄ¼k inanmazlÄ±Ä±na karÅ#Ä±n, Å¶fkeli bir boÅ#a gibi aniden durdurdum ve akademik serserilik gibi

gÃ¼rÃ¼nÃ¼n Ã¶yÃ¼nÃ¼ iÃ¶Åine daldÃ¼m. BaÃ¶tiki amacÃ¼m, muhasebe, finans, idare, siyaset ve nihayet ekonomiye kadar tÃ¼m ticari sistemin izlerini takip etmekte. YolculuÃ¶umun son kÃ¼smÃ¼ olmasÃ¼nÃ¼ Ã¶ngÃ¶rdÃ¼Ã¶m ekonominin "gurularÃ¼", aÃ¶Åk ve kÃ¼sa bir Ã¶ekilde aÃ¶Åklama yapmak ve kÃ¼resel ekonomik sorunlarÃ¼ Ã¶Åzlemek yerine rastlantÃ¼sal baÃ¶ntÃ¼lar vermek ve halkÃ¼ etkilemek iÃ¶in daha fazla zaman harcayarak midemi bulandÃ¼rdÃ¼. Malesef, bu hatiplerin aylaklÃ¼Ã¶ halkÃ¼n bakÃ¼ aÃ¶sÃ¼nÃ¼ Ã¶ÅarpÃ¼ttÃ¼. AranÃ¼zdan, hÃ¶kim olan mevcut ticaret biÃ¶imi ve kapitalizmi sorgulamayÃ¼ dÃ¼Ã¶nÃ¼nlerle paylaÃ¶abileceÃ¶im tecrÃ¼be, iyi karÃ¶lanmayÃ¼ beklememeniz ; benim yapmayÃ¼ alÃ¶kanlÃ¼k haline getirdiÃ¶im gibi, Ã¶lÃ¶sÃ¼z McCarthy taraftarlarÃ¼nÃ¼n gazabÃ¼yla yÃ¼zleÃ¶meye hazÃ¼r olun !!

En kÃ¶tÃ¼ alÃ¶kanlÃ¼k olan Ã¶nemli sorunlarÃ¼n etrafÃ¼nda dÃ¶nÃ¼p durmayÃ¼ tembel beyinli siyasetÃ¶i ve iktisatÃ¶lar sÃ¼nÃ¼fÃ¼na bÃ¼raktÃ¼m. Bunun yerine, siz, okuyucu ve ben akan sele karÃ¶ yÃ¼zeceÃ¶iz. AltÃ¼ bÃ¶lÃ¼mden birisi mevcut toplumsal, politik ve ekonomik statÃ¼konun gÃ¶zden dÃ¼Ã¶mesi durumuna Ã¶rnek: kapitalizm. Ve eÃ¶er sizi yedinci bÃ¶lÃ¼mÃ¼n orada tekrar gÃ¶rÃ¼sem, sekizinci bÃ¶lÃ¼mden kendi baÃ¶lamlarÃ¼na uyan salt sosyo-ekonomik temel kavramlar Ã¼zerine olan onuncuya geÃ¶ene kadar elimi sÃ¼kÃ¼ tutun.

Onbirinci bÃ¶lÃ¼mÃ¼ hazmetmek iÅŸin acele etmeyin ve saÄ#lam bir tokat yemeye hazÄ±rlanÄ±n. KapanÄ±# argÃ¼manÄ± olarak onikinci bÃ¶lÃ¼m James Tobinâ##in tavsiyesini izliyor : Â« Ä°yi ekonomi makaleleri sÃ¼rprizler iÅŸerir ve baÄ#ka ÅŸalÄ±#malara sevk eder. Â»

BaÄ#ka ne var? Bu kitabÄ± okumayÄ± yaÄ# yakmaktan daha kolay hale getirdim. Her bÃ¶lÃ¼m, size ne bekleyebileceÄ#inizle ilgili ipucu veren alÄ±ntÄ±larla baÄ#lÄ±yor ve kÄ±sa odaklanma sÃ¼relerine sahip genÅŸ okuyucularÄ± uyanÄ±k tutmak iÅŸin bÃ¶lÃ¼mler arasÄ±nda Â« aralar Â» ile kesiliyor. AynÄ± zamanda edebi bir coÄ#ku hazÄ±rlayan roman tadÄ± eklemek iÅŸin de. Renkli tablolar ve numaralar bekleyenlerin yanÄ±nda gÃ¼nah ÅŸÄ±karmalÄ±yÄ±m. Sizi hayal kÄ±rÄ±klÄ±#Ä±na uÄ#rattÄ±#Ä±m iÅŸin gerÅŸekten Å¼zgÃ¼nÃ¼m. Yine de Ä#u kesin ki sÃ¼zlerimi hiÅŸbir zaman aÄ#zÄ±mda gevelemem.

Bir kitap yazma fikri kalabalÄ±k bir yerde ÅŸÄ±k plak Ä#ekilde bulunma tecrÃ¼besiyle kÄ±yaslanabilir; bunu yaparken hiÅŸbir zaman sorun yaÄ#amadÄ±m. Ama bu tecrÃ¼be sÃ¼resince sÃ¼rekli olarak yaÄ#adÄ±#Ä±m iÅŸ ÄŸatÄ±#ma kalbimle zihnimi senkronize etmekten ibaretti. TÃ¼m bunlar, yalnÄ±zca tutkuyla olsun, vizyonla olsun yÃ¼nlendirilme eÄ#ilimine karÄ±#Ä± koymam gerektiÄ#i, bu giriÅ#imde yoÄ#unluk ve belirliliÄ#in, uygun bir merkezi kavramÄ±n yaratÄ±lmasÄ±nda esas olduÄ#unu sÃ¼ylemek iÅŸindi. *Bu hayatta vizyonsuz bir tutkunun enerji kaybÄ±,*

tutkusuz bir vizyonun ise bir ÂŞÂ±kmaç olduÄ#unu hatÄ±rlayÄ±n.

Harika bir ruh sÄ±klÄ±kla Â#arkÄ± sÄ±yler. Swami Vivekananda bunu ÂŞok etkileyici bir Â#ekilde ifade ediyor :
Â« Bir fikri ele alÄ±n. Bu fikri hayatÄ±nÄ±z yapÄ±n- onu dÄ±¼Ä#Ä±¼nÄ±¼n, hayal edin, bu fikri yaÄ#ayÄ±n. Beyninizi, kaslarÄ±nÄ±zÄ±, sinirlerinizi, bedeninizin her parÄ±sasÄ±nÄ± ± bu fikirle doldurun ve diÄ#er tÄ±¼m fikirleri bir kenara bÄ±rakÄ±n. Bu, baÄ#arÄ±ya giden yoldur. Â» Belki dÄ±¼nya bir gÄ±¼n, beni gerÄ±ekten kaygÄ±landÄ±ran, aynÄ± anda hem toplumsal hem siyasi hem de ekonomik aÄ#Ä±r kÄ±resel adaletsizliklere ÂŞÄ±zÄ±¼m olan bu fikri geliÄ#tirmek iÄ±in yaptÄ±Ä#Ä±m fedakÄ±rlÄ±klarÄ±n derecesini bilecektir. Bununla beraber, size kapitalizm karÄ#Ä±sÄ±nda tastamam bir alternatif, sÄ±zde kÄ±¼Ä±¼k ekonomi politikasÄ± tanrÄ±larÄ±nÄ±n baÄ#arÄ±sÄ±zlÄ±klarÄ±nÄ± telafi edebilecek bir ÂŞÄ±zÄ±¼m sunmazsam bu kitaba harcanan mÄ±¼rekkep iÄ#e yaramaz hale gelir. Ekonominin yaÄ#lÄ± iblislerini bunun iÄ±in uyandÄ±rmadan diyalektik analizi yeniden tanÄ±tma zamanÄ±. Her Â#eyden Ä±te, bu kitabÄ±n ÂŞok sayÄ±da insanÄ± harekete geÄ±ireceÄ#ine ve onlarÄ± Ä±nerilen ÂŞÄ±zÄ±¼m konusunda tartÄ±Ä#maya teÄ#vik edeceÄ#ine ve bunu ilerleteceÄ#ine inanÄ±yorum. Ya da yaratÄ±cÄ± bir tarza kapitalizmden uzaklaÄ#an baÄ#ka bir yolla hayat vereceÄ#ine, *William Godwinâ##in nihayet, huzur iÄ±inde yatmasÄ± iÄ±in.*

Kamikaze

Â« Ben dÃ¼nyadaki en bilge adamÄ±m, tek bildiÄ±im, hiÅ§bir Å#ey bilmediÄ±im. Â»

Sokrat

BirkaÅ§ yÄ±l Ã¶nce, Etiyopyaâ##da Addis Ababaâ##nÄ±n kalabalÄ±k ve iÅ§ karartÄ±cÄ± sokaklarÄ±ndan birinde yÃ¼rÃ¼rken gÃ¼Å§sÃ¼z genÅ§ bir anne ve sÄ±rtÄ±ndaki kÃ¼Å§k bir kumaÅ# parÅ§asÄ±na sarÄ±lmÄ± uyuklayan kirli bir Å§ocuÅ#un gÃ¼rÃ¼ntÃ¼sÃ¼ bana yenilgimin hatÄ±rasÄ±nÄ±, Nairobiâ##deki Uluslararası Jomo Kenyatta havaalanÄ±ndaki zihinsel Â« Waterloo Â»mu anÄ±msattÄ±. Tam o anda bir Å§Ä±lÄ±k kopardÄ±m: buldum! Yine de, o gÃ¼n her toplumda kangren haline gelmiÅ# toplumsal sÄ±nÄ±flarÄ±n ayrÄ±masÄ± karÅ#Ä±sÄ±ndaki Å§areyi net bir Å#ekilde ayrÄ±ntÄ±lÄ± hale getirmek amacÄ±na sahip olan araÅ#tÄ±rmamÄ±n dÃ¼zensiz maceralarÄ±ndan hala Å§ok uzaktÄ±m.

Bundan sonra, dÃ¼nyadaki bireylerin sorunlarÄ±nÄ± somut bir Å#ekilde analiz etmek adÄ±na zaman, para ve enerji yatÄ±rmÄ± yaptÄ±m. Bu amaÅ§la, Tara ve ben yapabileceÄ±miz kadar Å§ok seyahat ettik, bol bol okuduk ve belgesel izlemek iÅ§in saatlerce televizyonun karÅ#Ä±sÄ±nda kaldÄ±k. Seferlerimden biri bizi sahra altÄ± Afrika Ã¼lkelerine yÃ¶neltti ve karÅ#Ä±laÅ#tÄ±

±klarÄ± ve sÄ±nÄ±rlarÄ±nÄ± Åok aÄ±an bÄ±yÄ±k
Ä±ÅÄ±deki zorluklarÄ± gÄ±rÄ±nce Å±aÅ±rdÄ±k. Bu
bÄ±lgedeki Ä±lkelerin baÅ±ta gelen Ä±zelliÄ±i iki baÅ±lÄ±
± egzotik zehirli bir yÄ±landÄ±: yozlaÅ±ma ve baskÄ±
±. KarÄ±laÅ±tklarÄ± zorluklar iÅ±in bu Ä±lkelerin
hÄ±kÄ±metlerini suÅ±layabiliriz. AslÄ±nda, gÄ±Å± ve
zenginliklerini pekiÅ±tirmek iÅ±in yÄ±netimdeki birkaÅ±
aile tarafÄ±ndan kullanÄ±lÄ±yorlar. KÄ±sa kesecek olursak,
dÄ±nyanÄ±n bu bÄ±lgesindeki kamu hizmetleri felaket
durumda.

Å±ok sayÄ±da parmak kÄ±Å±ede hÄ±kÄ±m sÄ±ren
karmaÅ±ayÄ± gÄ±steriyordu; bizzat bu Ä±lkelerin kendileri ve
sanÄ±rÄ±m iÅ±erde ve bÄ±lgedeki geliÅ±meyi yavaÅ±latmak
amacÄ±yla diÄ±er Ä±lkeler tarafÄ±ndan Åok kÄ±tÄ±
yÄ±netim uygulamalarÄ± belirlenmiÅ±ti. BatÄ± yarÄ±
±mkÄ±renin diÄ±er Å±ehirlerini gezerken aynÄ± kangrenin
Afrika ve Latin Amerika Ä±lkelerini de kemirdiÄ±ini
fark ettim. Eski vali Rod Blagojevich, 44. Amerikan
BaÅ±kanÄ± Barack Obama'nÄ±n senatÄ±r koltuÄ±unu
satmaya Å±alÄ±mak suÅ±undan parmaklÄ±klar ardÄ±
±na gÄ±nderilmiÅ±ken Illinois'nin Nijerya'da bir bÄ±lge
olduÄ±una inanabilirdik. BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve
Ä±in) Ä±lkelerinden aktarÄ±lan baÅ±ka skandal haberleri de
bÄ±yÄ±k bir alanÄ± kaplÄ±yor. Futbola Åok meraklÄ±
± deÄ±ilim ama BrezilyalÄ± mÄ±teahhitlerin, kutlamalar
Ä±ncesi ve esnasÄ±nda Å±Å±ken fahiÅ± fiyatlÄ± statlar ve

yapÄ±lar yÄ¼zÄ¼nden 2014 DÄ¼nya KupasÄ± ile alay etmelerini bekliyorum. Ve Ä±nÄ±n gÄ¼neyindeki Hengyang Ä#ehrinde halk meclisindeki hemen hemen tÄ¼m liderlerin istifasÄ±na yol aÄŒan skandalla ilgili ne sÄ¶yleyebileceÄ±mi bilmiyorum. KaynaklarÄ±n yanlÄ±Ä# yÄ¶netilmesinin aÄ#Ä±r basmasÄ± ve yÄ¶neticilerin gerilemesi benzersiz bir mali israfa yol aÄŒtÄ±.

Ä«Bir tÄ±marhanede rahat bir yÄ¼rÄ¼yÄ¼Ä# inancÄ±n hiÄŒbir Ä#eyi ispat etmediÄ±ni gÄ¶sterir. Ä»

Wilhelm Nietzsche

YoksulluÄ±un kalbine yaptÄ±Ä#Ä±m gezi esnasÄ±nda insani bir gÄ¶rev ile CVÄ±lerini zenginleÄ#tirmek amacÄ±yla veya saygÄ±n bir Ä¼niversiteye girme Ä#anslarÄ±nÄ± artÄ±rmak iÄŒin oradan ayrÄ±lan veya ayrÄ±lmak Ä¼zere olan batÄ±lÄ± fedakÄ¶r Ä¶Ä#rencilerle karÄ±laÄ#tÄ±m. Kendimi tamamen baÄ#ka bir yerde, boÄ#luÄ#a bakan gÄ¶zleriyle Amerikan sinemasÄ± Ä¼nlÄ¼lerinin gÄ¼zel fotoÄ#raflarÄ± ya da herkesin gÄ¶nÄ¼lden bir Ä#ekilde "insanlarÄ± kurtarmak" (bazen hayvanlar insanlardan daha Ä¶nemli olsa da) istediÄ± bir hayÄ±r iÄ±inin sÄ¶zcÄ¼sÄ¼ Ä¶nÄ¼nde bulduÄ±um iÄŒin Ä#aÄ#kÄ±ndÄ±m.

Yine de, karÄ±laÄ#tÄ±Ä#Ä±m insanlarÄ±n mucizeler yarattÄ±klarÄ±nÄ± veya Ä¼ÄŒÄ¼ncÄ¼ dÄ¼nyanÄ±n hamileri olduklarÄ±nÄ± sandÄ±klarÄ± dÄ¼nyanÄ±n daha iyi olan tarafÄ±nda takip ettiÄ±im katÄ±lÄ±mcÄ± demokrasi veya ekonomik geliÄ#meyle kÄ±yaslandÄ±Ä#Ä±nda delilik

hiÅ§bir Å#eydi. OlabildiÅ#ince yetenekli olduklarÄ± iÅ§in, az geliÅ#miÅ# Ã¼lkelerdeki zorluk ve meydan okumalara yobaz bakÄ±Å#larÄ±na karÅ#Ä±lÄ±k gelen kuramsal yaklaÅ#Ä±mlarÄ±nda bir eksik var. GeliÅ#im modellerini kapitalizme olan sarsÄ±lmaz tutkularÄ± iÅ§in dÃ¼Å#Ã¼ndÃ¼ler. Bu ruh hali Å#u vecizeyi dÃ¼Å#Ã¼nmeme neden oluyor Å« eÅ#er sahip olduÅ#unuz tek alet bir Å§ekiÅ§se, her Å#ey bir Å§iviye benzemeye baÅ#lar. Å»

Å#unun altÄ±nÄ± Å§izmiyiz ki, yÄ±llar geÅ§erken egemen bir toplum her zaman saygÄ±n "istisnacÄ±lÄ±k" statÃ¼sÃ¼nÃ¼n sancaÅ#Ä± olmuÅ#tur. EÅ#er iktisatÅ§Ä±larÄ±, liderlerinin bizi Å§evreleyen dÃ¼nyayÄ± aÅ§Ä±k bir Å#ekilde ayrÄ±ntÄ±larÄ±yla inceleme ve bununla uyumlu biÅ§imde iÅ§inden Å§Ä±kmamÄ±za izin verecek etkili mÃ¼dahaleleri emretme sorumluluÅ#unu Å±stlenirse bu cesaret ve yiÅ#itliÅ#i kabul edeceÅ#im. Å#u anda elimizde ne var? Å#fkeli bir kÃ¼resel dÃ¼zensizlik veya baÅ#lÄ±ca giriÅ#imlerin merkezindeki verimlilik ve Gayri Sarfi Milli HÃ¼csÄ±la (bÃ¼yÃ¼meyi Å¶lÅ§mek iÅ§in Å§Ä±lgÄ±n bir yol). AyrÄ±ca sÄ±k sÄ±k kullanÄ±lan, o zamandan beri zenginlik unsurlarÄ± ekleyen ve yayÄ±lma hÄ±zÄ±nÄ± artÄ±ran "kÃ¼reselleÅ#me" bahanesini de ortaya koymalÄ±yÄ±m. YÅ¶netici Ã¼lkeler, birkaÅ§ yÃ¼zyÄ±l Å¶nce kÃ¶lelik dediÅ#imiz ve bugÃ¼n kendiliÅ#inden kÃ¶leliÅ#e dÃ¶nÃ¼Å#en insanlÄ±k dÄ±Å#Ä± uygulamalarÄ±n kullanÄ±mÄ±na hala ve tekrar tekrar gÃ¶zlerini kapatÄ±rken insanlÄ±

±k ne diyor? Bu suÃ§ kimin iÃ#ine yarÄ±yor?

BatÄ±lÄ±lar, sorunlarla karÄ±laÅ#an Ã¼lkeleri batÄ±ran bu programlar beklenen ve tahmin edilen sonuÃ§larÄ± salamadÄ±Ä±nda Å#aÅ#Ä±rÄ±rken ben sinirleniyorum. VatandaÅ#larÄ±n ihtiyaÃ§larÄ±na yÃ¶nelik Å§Ã¶zÃ¼mlerden Washington DCâ##deki ofislerde bÃ¼tÃ¼n bir Å#ekilde bahsedildiÅ#inde ve ekonomi derviÅ#leri verileri temizleyip gÃ¼zlenebilir realitenin karmaÅ#asÄ±nÄ± Ä± Ä±zetleyen basitleÅ#tirilmiÅ# modeller geliÅ#tirdiÅ#inde daha da sinirleniyorum. YalnÄ±zca IMF ve DÃ¼nya BankasÄ± tarafÄ±ndan yÃ¼rÃ¼tÃ¼len eleÅ#tirel Å§alÄ±Å#malar, baÅ#lÄ±ca uluslararası finans kuruluÅ#larÄ±nÄ± tarafÄ±ndan Ä±nerilen programlarÄ±n etkinliÅ#i konusunda Å#aÅ#kÄ±nlÄ±kla dert yanmak zorunda kaldÄ±. Bu suÃ§lu vicdanlar, ekonomik olarak zayÄ±f bir Ã¼lkeye komadaymÄ±Å# teÅ#hisi konulup daha sonra uluslararası bir kuruluÅ#un aciline gÃ¼nderilip fiÅ#i Å#ekilmiÅ# bir finans kuvezine kapatÄ±larak ve aÅ#Ä±rÄ± doz mali yardÄ±m verilerek nekrofil Å§Ä±lgÄ±nlar tarafÄ±ndan Å#iddete maruz kalÄ±p suiistimal edilme ve akla aykÄ±rÄ± program deneyleri iÅ#in deneme alanÄ± olarak kullanÄ±lma Å#eklini kÄ±nÄ±yor. TanrÄ± bizi bundan korusun, eÅ#er bir Ã¼lkeye koma teÅ#hisi konulan bir Ã¼lke tÃ¼m bu faydasÄ±z aÃ§Ä±k kalp operasyonlarÄ±ndan sonra bazÄ± hayata dÃ¶nme belirtileri gÃ¼sterirse, Ä±rneÅ#in Arjantin gibi, o zaman gÃ¼zlerini ve baÅ#Ä±rsaklarÄ±nÄ± yemeyi deneyecek olan vahÅ#i

akbabalara ait olacak.

Bir kez, kÃ¶kleÃ¶miÃ¶ Â« kaybeden Ã¼lke Â» teÃ¶hisi konulan bir millete enjekte edilen olaÃ¶an Ã¶şare nedir? Ã¶rneÃ¶in Sandy KasÃ¶rgasÃ¶ zaten bir asÃ¶rdan beri sallanan bu voodoo milleti yÃ¶ktÃ¶ktan sonraki Haiti meselesini ele alalÃ¶m. Ã¶lke ilk anda karantina ve uluslararası mutemetlik altÃ¶na alÃ¶ndÃ¶. Ã¶kinci etapta, aynÃ¶ anda sadece DÃ¶nya BankasÃ¶ ve IMF yetkilileri tarafÃ¶ndan Ã¶nemli kararlar alÃ¶nÃ¶rken, okuma yazma bilmeyen milyonlarca insana (demokratik seÃ¶şimlerle) en iyi fikri Hispaniolaâ##nÃ¶n kÃ¶Ã¶şÃ¶k bir kÃ¶lyÃ¶nde bir karnaval dÃ¶zenlemek olan karizmatik bir soytarÃ¶yÃ¶ ± tatlÃ¶lÃ¶kla dayatan gÃ¶Ã¶şlÃ¶ milletler geldi. Haiti yalÃ¶tlÃ¶lmÃ¶Ã¶ bir durumda olmaktan uzak. Uluslararası ± yardÃ¶mlarla gelen fonlar yÃ¶kÃ¶lmÃ¶Ã¶ Ã¶lkede belirli imtiyazlar elde etmek iÃ¶şin kullanÃ¶ldÃ¶. Bu dÃ¶nem iÃ¶şinde, aynÃ¶ fonlarla saÃ¶lÃ¶k koÃ¶ullarÃ¶ iyileÃ¶tirilmedi.

Haiti ve bu Ã¶zÃ¶mlerin, Ã¶lkelerin ilk baÃ¶ta iÃ¶şinde bulunduÃ¶u durumdan daha ciddi sorunlara yol aÃ¶tÃ¶Ã¶ ± yaklaÃ¶mlarÃ¶n kullanÃ¶ldÃ¶Ã¶ diÃ¶er kara delikleri inceledik.

Esas olarak, bu milletlerin kleptomanlarÃ¶ ve teknik "ortaklarÃ¶", sonuÃ¶ elde etmek iÃ¶şin Ã¶seliÃ¶kili dogma ve reformlar uygulamaya koyduklarÃ¶ndan, bu durum yoksul Ã¶lkelerin daha da gerilemesine neden oluyor.

John Maynard Keynes ve Harry Dexter White##±n takipÅşileri ve diÅ#er uluslararası finans kuruluÅ#larÄ±nÄ±n, mali destekÅşileri ve faiz baÅ#Ä±Å#ÅşÄ±larÄ±nÄ±n isteklerine gÅ¶re hareket ettiklerini size ilk sÅ¶yleyen ben deÅ#ilimdir. Bu, israf ve kÅ¶tÄ¼ yÅ¶netimin tekrarlanmasına yol aÅşar. Ve eÅ#er felaketin bol olduÅ#u bir yeri Å¶renmek isterseniz Haiti, Port-au-Prince##deki KÄ±skanÅşlık Å#ehri##ni ziyaret etmekten Åşekinmeyin ve orayÄ± barÄ±Å# elÅşilerinin, BirleÅ#miÅ# Milletler gÅ¶revlilerinin kiraladÄ±Ä± villalarla kÄ±yaslayÄ±n.

Ä« Bu son seferimmiÅ# ve Å¶lmekte olanlara hitap eden Å¶lmek Ä¼zere bir adam gibi vaaz ettim. Ä»

Richard Baxter

GÄ¼nÄ¼mÄ¼zde, iktisatÅşÄ±lar bir teorinin geometrik bir tarz dÄ±Å#Ä±nda geliÅ#tirilemeyeceÅ#ini iddia ediyor; matematiksel bir model ile aÅşÄ±klanamayan herhangi bir olgu mantÄ±ksÄ±z kabul ediliyor. DiÅ#er bir deyiÅ#le, eÅ#er her Å#ey bir Å#aÅ#Ä±rtÄ±cÄ± bir denklemla aÅşÄ±klanmadan ifade edilmezse, o zaman bu kitap intihardan Å¶nceki bir mektup olarak okunabilir. Yine de, ne metrodaki trenin altÄ±na atlamak ne de bir Budist tapÄ±naÅ#Ä±na Åşekilecek kadar bunalÄ±mda deÅ#ilim. Bu baskÄ±ya eÅ#ilim gÅ¶stermeyen ve sÅ¶zÄ¼ edilebilir ilkelerin estetikle ve malesef Å#eytani anlÅ#malarÄ±n doÅ#uÅ#una vesile olan klasik mÄ¼srif iktisatÅşÄ±lara teÅ#ekkÄ¼r etmeliyim.

Halk yÄ±Å#Ä±nlarÄ±nÄ±n sefalet ve Ä¼mitsizliÅ#i

ile azÄ±nlÄ±k kesimin zenginlik ve israfÄ± arasÄ±ndaki zÄ±tlÄ±k karmaÅ±k bir Ä±zet deÄ±il daha ziyade ahlaki bir tiksitmeye giden kÄ±resel Ä±lÄ±ekte gÄ±zlenebilir gerÄ±ekliÄ±dir. SÄ±mÄ±rgeciliÄ±in acÄ±masÄ±z uygulanÄ± yÄ±ntemlerinden kalan kast sistemini yansÄ±tan sÄ±mÄ±rgecilik sonrasÄ± toplumsal tabaka gÄ±z Ä±nÄ±ndeyken, batÄ±lÄ± revizyonistler, Ä±Ä±ncÄ± dÄ±nya Ä±lkelerinin kabuslarÄ±nÄ±n sÄ±mÄ±rgecilikle alakasÄ± olmadÄ±Ä±nÄ± iddia ediyorlar. Ve marjinalleÅ±miÅ± insanlarÄ±n karanlÄ±k bir gelecekte kaÅ±masÄ±na yardÄ±m etmek iÅ±in Ä±lÄ±sÄ±z bir devlet baÅ±kanÄ±nÄ± dayatÄ±lmasÄ±nÄ± bir kenara bÄ±rakÄ±rsak, Ä±ok az Å±ey yapÄ±ldÄ±. TÄ±m bunlar, sosyo-politik-ekonomik yamyamlÄ±Ä±n (kapitalizm) geliÅ±meye, gerÄ±eklere ve bu Ä±lkelerin olanaklarÄ±na uyum saÅ±lamadÄ±Ä±nÄ± sÄ±ylemek iÅ±in.

Kapitalizmin kÄ±resel arenasÄ±nda, en azÄ±ndan aynÄ± Ä±lÄ±ekteki diÅ±er milletlerle yarÄ±Å±abilecek kapasite bÄ±yÄ±me ve geliÅ±meye dÄ±nÄ±k bakÄ±Å± aÅ±Ä±larÄ±nÄ± Ä±nceden belirler. Burundi Cumhuriyeti ve BelÄ±ika KrallÄ±Ä± hemen hemen aynÄ± yÄ±zÄ±lÄ±mÄ± ve nÄ±fusa sahip ve ekonomik bakÄ±Å± aÅ±Ä±sÄ±yla birbirinden Ä±ok uzaklaÅ±amayacak iki Ä±lke. AslÄ±nda Burundiâ±±nin Gayri Sarfi Milli HÄ±çsÄ±lasÄ± BelÄ±ikaâ±±nÄ±kinden iki yÄ±z kat daha kÄ±Ä±k.

Krallık Krallık Gayri Sarfi Milli Hasılasından ve diğerlerinden başka bir fazla borca sahip olmasından bir yana, Belçika bu beceriyi nasıl elde etti? Evet, Belçika Burundi ile daha fazla çalışarak anlaşmak için tarihi gerçeğe yönelmemizdir. Krallık milli zenginlik için elde etmek için zalimce bir yol benimsedi. Almanlar 1887-1965 arasında Burundi'nin sosyokültürel yapıları ile bir ederken Belçika Kralı 2. Leopold ve sonrasında millet olarak Belçika, bugünkü « Demokratik Kongo Cumhuriyeti diye bilinen kendisinden sekiz kat daha büyük bir ülkenin zenginliklerini sadistçe talan etti. Ve İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra Burundi, Milletler Cemiyeti tarafından Almanların ellerinden alınmış büyük komünistler tarafından başka bir şekilde maruz kalmasından önce Belçika'ya verildi. Kaderin cilvesi ki Belçika'nın milli borcunu Burundi ile çalıştıran ; anlaşılabilir suların akması garanti ederim !!!

Önümüzde de ilginç olacak, gelişmekte olan ülkeler küresel düzeyde dair tek kanıtımız değil. Bir yanda da, halklara tek tip bir ihtiyaç sepeti dayatmayla dileyip merdivenin alt basamağındaki nüfusun %99'unu batı olarak başlıca olan merkezi ekonomiler var. Yüksek gelirli olan Sovyetler Birliği, gerçek anlamda bir duvarla karşılaştıkça dek komünizmi mümkün kıldırmışti. Buna

karÅ#Ä±lÄ±k liberal pazar, zirveye kurulmuÅ# olan %1â##lik kÃ¼Å§Ã¼k grubu tatmin etmek iÅ§in en gÃ¼Å§lÃ¼lerin hayatta kalmasÄ±na olanak saÄ#layan zararlıÄ± kuralÄ±yla bizi batÄ±rÄ±yor. GeÅ§tiÅ#imiz gÃ¼nlerde, Amerikan Kongresi, yalnÄ±zca bir kez, sÃ¶zde "batmayacak kadar bÃ¼yÃ¼k" olan Å§ok sayÄ±daki Kuzey Amerika bankasÄ±nÄ± yeniden canlandÄ±rmak iÅ§in iki partili Å#ekilde birleÅ#ti, tÄ±pkÄ± sigorta Å#irketleri gibi. Buna karÅ#Ä±lÄ±k, aynÄ± Kongre 2013 yÄ±lÄ±nda, Amerikan nÃ¼fusunun bir kÄ±smÄ±nÄ±n yoksulluk sÄ±nÄ±rÄ±nÄ±n zar zor Ã¼zerine Å§Ä±kmasÄ±na izin veren saÄ#lÄ±klÄ± gÄ±da programÄ±nda birkaÅ§ milyar dolar kesintiye gitti.

DÃ¼nya ticaretinin durumunu titiz bir Å#ekilde incelerseniz, Kapitalizm modelinin kazanÅ§ getiren uluslararası ticaret akÄ±Å# ilkelerinin aynÄ± ekonomilerin kalbine nasÄ±l hapsediÅ#unu fark edebilirsiniz. DiÅ#er Ã¼lkeler basit hammadde ve ucuz el iÅ#Å§iliÅ#i saÄ#layÄ±cÄ±sÄ± olmaya indirgendi. Ama yaÄ#lÄ± ve Å#iÅ#man kadÄ±n kayÄ±tsÄ±zca Ä±slÄ±k Å§almayÄ± kesme noktasÄ±nda, ayaklarÄ±nÄ±n Ã¼zerinde duramayacak kadar semirdi. General Motors 2010 yÄ±lÄ±nda Avrupa otomobil endÃ¼strisindeki aÅ#Ä±rÄ± kapasite nedeniyle BelÅ§ika, Anversâ##deki fabrikasÄ±nÄ± kapattÄ±. ArdÄ±ndan Avrupa ve Kuzey Amerikaâ##da faaliyet gÃ¼steren diÅ#er sektÃ¼rlere ait fabrikalar da kapÄ±larÄ±nÄ± kapattÄ±.

Å« Koketsu ni irazunba koji wo ezu. Å»

Japon BilgeliÄ#i

KarÄ#Ä±kÄ± ekonomik doktrinlerini gÄ±z Ä±nÄ¼nde bulundurursak KÄ¼ba ve Ä°ngiltere ihtiyatsÄ±zca yol alÄ±yorlar. Ä°ki ekonomik saldÄ±rÄ± planÄ±nÄ± deÄ#erlendirirken (yoksulluk, kirlilik, savaÄ# vs.) insani saÄ#duyumuz bize bu iki yaklaÄ#Ä±mÄ±n da iyi olmadÄ±Ä#Ä±nÄ± sÄ±ylÄ¼yor. Eski Sovyetler BirliÄ#i ve Ä#inâ##in, acÄ±masÄ±zca sÄ¼tten kesercesine, kafalarÄ±nÄ± deliliÄ#in belgelenmiÄ# formu olan psikiyatrik kapitalizmin kolaylÄ±klarÄ±na gÄ±mene kadar, komÄ¼nist cezaevi kurumuna bir son vermeye karar vermiÄ# olduklarÄ±nÄ± Ä±Ä#rendiÄ#imde umudun zirvesine Ä±Ä±kmÄ±Ä#tÄ±m!

Ä#u anda dÄ¼nya tamamlanmÄ±Ä# ve somut alternatiflerin eksikliÄ#ini yaÄ#Ä±yor. BirkaÄ± Ä±Ä±lgÄ±n ekonomik krizden sonra dÄ¼nya barbarlÄ±k ve kapitalizmin eksiklerinin dindÄ±Ä± olmadÄ±Ä#Ä±nÄ± kabul ediyor. Silip sÄ¼pÄ¼ren mali tufanlar Ä±Ä#Ä±Ä#Ä±nda, ister kemer sÄ±kma ister harcama yoluyla olsun, bu yÄ±ntemlerin hiÄ±biri hayatta kalacak bir Ä±Ä±zÄ¼m olarak ortaya Ä±Ä±Ä±kmadÄ±, bunlar daha ziyade zorluk iÄ±indeki bir sÄ±nÄ±fÄ±n taÄ#lamalarÄ±. Burada olabildiÄ#ince basit bir biÄ±imde yeni pazarlarÄ±n, kÄ¼resel ekonomik sistemi genÄ±leÄ#tirmek iÄ±in cesaretlendirilmesi gerektiÄ#ini kesin olarak belirtebilirim. Ama bunun iÄ±in, son tufandan kaÄ±Ä±nmak adÄ±na yeni eÄ#ilimler geliÄ#tirilmeli.

Bu deÄ#iÄ#iklik, "yoksul" Ä¼keleri uluslararasıÄ±

ekonomik sistemle bÃ¼tÃ¼nleÅ#tirmek bir yana dursun, bir diÅ#er ifadeyle bu Ã¼lkelerin sÃ¶mÃ¼rÃ¼len nesnelere olmaktan aktif Ã¼retici ve tÃ¼ketici olmaya geÅ#meleri ama aynÃ± zamanda eski dÃ¼nya dÃ¼zeninden kalan mevcut pazar anlayÃ±Å#Ä±nÄ± da yÃ±kmalarÄ± konusunda uygun sosyo-politik-ekonomik formÃ¼ller uygulanmasÄ±nÄ± gerektiriyor.

Ä°nsanlÄ±k kadar usta bir Å#ekilde, sÃ¼per kadÄ±nÄ±n gelip bizi kurtaracaÅ#Ä± kapÄ±mÄ±n basamaÅ#Ä±nda bekleme alÄ±Å#kanlÄ±Å#Ä± edindim. Daha sonra 1945 yÄ±lÄ±nda, Amerikan ve Ä°ngiliz gemi ve uÅ#ak gemileri Japon kÄ±yÄ±larÄ±na yaklaÅ#acakken sÄ±radan genÅ#lere Å#ark GÃ¼neÅ# Ä°mparatorluÄ±nu kurtarmak iÅ#in hayatlarÄ±nÄ± feda etmelerini istediklerini Ã¶Ä#rendim. HiroÅ#ima ve Nagazakiâ##ye yapÄ±lan nÃ¼kleer saldÄ±rÄ±larÄ±n kurbanlarÄ±nÄ±n sayÄ±sÄ± bu genÅ#lerin cesaretini Ã¼lkeleÅ#tirmeye izin veriyor. Nanjing katliamÄ± ve Japon askerlerinin seks kÃ¶leliÅ#ine maruz kalan kadÄ±nlarÄ±n dramÄ±nÄ± Ã¶Ä#rendikten hemen sonra, kapitalizme yaptÄ±Å#Ä±m saldÄ±rÄ±lar yÃ¼zÃ¼nden benden kamikaze diye bahsetmelerinden dolayÄ± gÃ¼cendim.

Bize dayatÄ±lan kendi kendimizi mahvetmemizin sonunu gÃ¶sterecek dÃ¼dÃ¼Å#Ä± beklemekten yorulmuÅ# olarak, Kapitalizmimiz veya sosyo-politik-ekonomik adaletsizliklerle baÅ#daÅ#tÄ±rdÄ±Å#Ä±nÄ±z aynÃ± sÄ±zlanma Å#Ä±Å#Ä±nÄ±z sizi rahatsÄ±z etmeyeceÅ#im. Sizi bulutlardan yere indirmek adÄ±na, Å#Ã¶zÃ¼m ne en

dÄ¼Ä#Ä¼k maaÄ#larÄ±n yÄ¼kseltilmesi ne de geÄŸici
ÄŸare olacak sosyo-politik-ekonomik bir tedaviden baÄ#ka bir
Ä#ey olmayan vergi kalkanlarÄ± oluÄ#turmak.

HoÄ#unuza gitsin veya sizi Ä¶fkelendirsin, kalan
nÄ¶ronlarÄ±nÄ±zÄ±n birkaÄŸÄ±nÄ±, nÄ¼fusun %99'unu
yukarÄ± ÄŸekerek ve merdivenin alt basamaÄ#Ä±ndaki az
gelirli olanlarÄ±n %1'ine Ä¶zen gÄ¶stererek genel kavramlarÄ±
Ä±n yerini potansiyel olarak deÄ#iÄ#tirebilecek yeni bir
toplumsal, politik ve ekonomik forma maruz bÄ±rakacaÄ#Ä±
Ä±m. *Ve Sezar, size sÄ¶ylemek istediÄ#im Ä#u ki, okuyucu,
kaderime karar vermeniz gerekecek!*

BÄ#LÄ#M III

Yoksul İnsanlar Gıyâyorum

« Özyi yânetilen bir ülkede yoksulluk utanış verici bir şeydir. Kâttâyâ netilen bir ülkede ise zenginlik utanış vericidir. »

Konfâşyâs

Benim gâzâmdede, insanın en şok âşâktâren internet sitelerinden birisi, fanatiklerinden biri tarafândan M. Night Shyamalanâna adanandı. Hint kâkenli bir Amerikalânn bâyâk bir seyirci kitlesine sahip bir sinema devine dânnâttânn ve senarist, yapâmcâ ve yânetmen olarak da Bollywood sinemasânn beklenen klişelerinden uzak (ârkâ sâylemek ve dans etmek gibi) bir âekilde aynâ baâarâyâ elde ettiâni gârmek yeterince etkileyici. Ben bizzat ilk filmi *Altâncâ Hisâ* in (1999) bâyâk bir hayranâyâmm. Giâede elde ettiâni makbuzlar, insan târânnânn âşâununun bu filmi izlediâni dâânnmenize yol âşâyor. Maâarada yaâayanlar iâşin iâte senaryosu: Cole, ââ olduklarânn bilmeyen ruhlarla konuâabilen bir âşocuktur. 90ânnlâ yâllar boyunca Hollywoodânn en bâyâk yâldâzlarândan birinin oynadâââ, bunalâmdaki bir psikiyatrist tarafândan gâzlenmektedir: Bruce Willis. Filmin en bilinen sahnelerinden birinde yavaâ âşekimde âşocuânn, ardândan Coleânnâ oynayan

Haley Joel Osmanâ##Ä±n Ä¼rkmÄ¼Ä# halde mÄ±rÄ±ldanan yÄ¼zÄ¼ne yaklaÅ#Ä±Ä±r : Ä« Ä¼Ä¼ insanlar gÄ¼rÄ¼yorum. Ä» Bu replik hÄ±zla bir kÄ¼lt haline geldi.

Ben de genÅ§ Cole ile benzer bir durumdaymÄ±Ä±m gibi hissediyorum. Benim savaÅ#Ä±m, hayata olan yaklaÅ#Ä±mÄ±mÄ± tamamen deÄ±iÅ#tirdi. Elbette keÅ#iÅ#ler ve mÄ¼nzevilere hiÅ§bir zaman Ä¼zenmedim, ama sÄ¼rekli olarak bÄ±Å§ak Ä¼stÄ¼ndeymiÅ#im ve tÄ¼m hislerimle Ä±vremi tarayÄ±p bilinÄ± durumumu artÄ±rmam gerekiyormuÅ# gibi hissediyorum. GÄ¼nlÄ¼k hayatÄ±mÄ± iÅ#gal eden yeni Ä¼nceliklerimle beraber, uyumakta zorlanÄ±yorum ve iÅ#teyken veya insanlarla tartÄ±Å#Ä±rken aklÄ±m yolunu kaybediyor. Zihniniz Å#unu bunu suÅ§layÄ±p Å#ikÄ¼yet eden seslerle dolu olduÅ#u zaman, hayat Rus daÅ#larÄ±na dÄ¼nÄ¼yor. Kendime sordum, hangi Å#eytani ruh beni ele geÅ§irmiÅ# olabilir? Morali bozuk bir psikiyatriste Ä¼deme yapacak imkÄ¼nÄ±m yok, hele de Bruce Willis'e (denedim). Ä°blislerimden kurtulmak iÅ§in gittiÅ#im yoldaki saplantÄ±larÄ±ma neden olan Ä¼nemli olaylarÄ±, bundan mahrum kalmÄ±Å# olanlar iÅ§in anlatmayÄ± deneyeceÅ#im. *YoksullarÄ± gÄ¼rmemezlik edemem!*

Taraâ##nÄ±n Haitili gÄ¼Å§menler olan ailesi, kÄ±zlarÄ±nÄ±n doÅ#umu Ä¼zerine, onu Floridaâ##nÄ±n gÄ¼neyinde (emekli AmerikalÄ±larÄ±n krallÄ±Ä±) yetiÅ#tirmek iÅ§in New York ve onun zorlu yaÅ#amÄ±ndan kaÅ§mÄ±Ä±tÄ±. KarÅ#Ä±laÅ#tÄ±Ä±mÄ±z zaman kafasÄ±

±nda yalnÄ±zca tek bir fikir vardÄ±: ailesinin gÄ±lÄ± dÄ±ngÄ±sÄ±nÄ± tersine Ä±şevirmek ve hiÄ±şbir zaman uyumayan Ä±ehirde yaÄ±amaya gitmek. Florida'da karÄ±Ä± laÄ±tÄ±Ä±m, propagandasÄ±na sÄ±rekli reklamÄ± da ekleyen, New Yorkâ±±un Ä±ovenist kalabalÄ±Ä±Ä±, bu Ä±ehri vaat edilmiÄ± topraklar, fÄ±rsat ve coÄ±kunun kalÄ±cÄ± nirvanasÄ± gibi gÄ±lrmemi saÄ±ladÄ±. Hayallerindekinden ziyade Massachusettsâ±±in kÄ±Ä±şÄ±k, Ä±şekici bir Ä±ehrine taÄ±ndÄ±Ä±mÄ±zda karÄ±mÄ±n uÄ±radÄ±Ä±Ä± hayal kÄ±rÄ±klÄ±Ä±nÄ± takdir edersiniz. O esnada ben Ä±şalÄ±Ä±malarÄ±m iÄ±şin dÄ±zenli olarak New Yorkâ±±a gidiyordum. KaydolduÄ±m yÄ±ksek lisans dersleri, gÄ±kdelenler ile yÄ±lÄ±n her gÄ±nÄ± turistlerin akÄ±n ettiÄ±i Times Square'Ä±n arasÄ±nda, Manhattanâ±±Ä±n kalbinde bulunuyordu. Onu Ä±sÄ±rma hayalleri kuranlarÄ± oraya yerleÄ±meden Ä±nce, bu Ä±ehrin Ä±şÄ±lgÄ±nlÄ±Ä±nÄ± bilinÄ±li bir Ä±ekilde incelemelerinin daha iyi olacaÄ± ve yaÄ±lÄ±lar ile zenginlerin vebadan kaÄ±şar gibi buradan kaÄ±stÄ±klarÄ± konusunda uyarmak iÄ±şin "BÄ±yÄ±k Elma"da (New York) yeterince zaman geÄ±şirdim.

New York, yeryÄ±zÄ±ndeki en aÄ±gÄ±zlÄ± mali suÄ±lularÄ±n (Borsa ve Nasdaq) sÄ±Ä±naÄ± ve aynÄ± zamanda en kÄ±tÄ± Ä±ekilde yÄ±netilen uluslararası kuruluÄ±nun merkezidir: BM. New York'un Gayri Sarfi Milli HÄ±çsÄ±lasÄ±, Suudi Arabistan'Ä±nkinden daha bÄ±yÄ±k

Nihayet midemi yakan bu korkunç suşluluk duygusunu hissetmeden d¹/₄zg¹/₄n bir yemek yiyebiliyordum. Ama kendi kendime soruyordum, s[±]Ä#Ä±nacak yeri olmayan al[±]Ä#tÄ±Ä#Ä±m bu kalabalık bu kadar iyi nerede saklanabilirdi? Asl[±]nda mucizev[®] hişbir yan[±] yoktu, yaln[±]zca hava durumu. U[#]ursuz k[±]Ä# belirdiÄ#inde daha iyi Ä±sÄ±nmÄ±Ä# bir yer bulmay[±] denemiÄ#ler ve onlarÄ± g[¶]rmek Äşok daha zor olmuÄ#tu.

2013 yÄ±lÄ±nda evsizlerin say[±]sÄ± o kadar artmÄ±Ä#tÄ±Ä± ki, Äşok sayÄ±da insan, yetiÄ#kinler gibi Äşocuklar da sÄ±Ä#Ä±naklarda kalamÄ±yordu. Kalacak yeri olmayan savaÄ# gazilerinden bahsetmiyorum bile! Ä#u anda d¹/₄nyanÄ±n en zengin Ä¼lkesi olan BirleÄ#ik Devletler ulusu savunma ÄşaÄ#rÄ±sÄ±na karÄ#Ä±lÄ±k verenlere yardÄ±m iÄşin elinden geleni yapmÄ±yor ve ulusunu korumak iÄşin hayatÄ±nÄ± riske atan bu asil bireyleri kendi kaderlerine terk ediyorsa yakÄ±nlÄ±k g[¶]sterebilecekleri baÄ#ka birini bilmiyorum.

AyrÄ±ca empati konusunda, 2014 yÄ±lÄ±nda D¹/₄nya BankasÄ±, Mumbai sakinlerinin yarÄ±sÄ±ndan biraz daha fazlasÄ±nÄ±n Slumdog Millionaire filminde batÄ± kamuoyuna karÄ#Ä± aÄşÄ±Ä#a ÄşÄ±ktÄ±Ä#Ä± gibi Ä#u gecekondularda yaÄ#adÄ±Ä#Ä±nÄ± tahmin ediyordu. Mumbai, orada Bollywood starlarÄ± gibi, Hindistan'Ä±n bir takÄ±m en zengin iÄ#adamlarÄ± da yaÄ#adÄ±Ä#Ä±ndan paradokslarla dolu bir Ä#ehir. Bu Ä¼lkedeki eski kast sistemi ve derin dindarlÄ±Ä#Ä±n aÄşÄ±k

bir  #ekilde orta sÄ±nÄ±f Hintlilerin, tanrÄ±lar bÄ±yle istiyormuÄ±şasÄ±na iÅ±inde yaÄ±adÄ±klarÄ± toplumun eÄ±sizliÄ±ini kabul etmelerini saÄ±ladÄ±Ä± fikrinin Ä±nÄ¼ne geÅ±emiyorum... Piyasadaki hiÅ± kimse Hindistan uzay araÄ±tÄ±rmalarÄ± kuruluÄ±u ISRO'nun 2013 yÄ±lÄ±nda 1,3 milyar dolar olan bÄ¼tÄ±şesindeki kademeli artÄ±Ä± yÄ¼zÄ¼nden telaÄ±a kapÄ±lmÄ±yor. Bu rakamlar Ä±« bÄ¼yÄ¼k ingiliz kardeÄ± Ä±» ile Ä±« bÄ¼yÄ¼k amerikalÄ± kuzen Ä±»in Hindistan iÅ±in olan para yardÄ±mlarÄ±nÄ± kesme noktasÄ±na getirdi. MeblaÄ±, ISRO bÄ¼tÄ±şesine kÄ±yaslandÄ±Ä±nda gÄ¼lÄ¼nÄ±ş olsa da, bu kesintiden bÄ¼yÄ¼k oranda etkilenecek olan Ä¼lkedeki 421 milyon yoksula yardÄ±m eden Å±eÄ±itli programlar iÅ±in Å±ok Ä±nemliydi. Buna karÄ±n, en yoksul 26 Afrika Ä¼lkesinin yoksul nÄ¼fusunu bir araya getirerek 410 milyon yoksul elde ediyoruz. Peki Hintli idareciler buna nasÄ±l cevap verdi ? Ä±« Bu para yardÄ±mlarÄ±na gerÅ±ekten ihtiyacÄ±mÄ±z yok Ä±» diye buyurdu Ekonomi BakanÄ± Palaniappan Chidabaram.

2013 yÄ±lÄ±nda Hint kÄ±kenli AmerikalÄ± arkadaÄ±larÄ±m iddialÄ± ISRO projesinin baÄ±arÄ±sÄ±nÄ± kutlamak iÅ±in bir parti yaptÄ±: Mars Orbiter uzay sondasÄ±nÄ±n fÄ±rlatÄ±lmasÄ±. Ben bu konuda Ä±Ä¼pheliydim, Å±Ä¼nkÄ¼ bu sonda Ä±zellikle dÄ¼nyanÄ±n yÄ±rÄ¼ngesinde dÄ±nerek baÄ±lamÄ±tÄ±. Ä±Ä¼phe yok ki, Hintli bilim adamlarÄ± Ä¼lkelerindeki gecekondularÄ± gÄ±rerek Ä¼zÄ¼lÄ¼yorlardÄ±, bu yÄ¼zden teleskoplarÄ±nÄ± aksi

yaşınca karar vermediler! Bu gelişimin amacı tam olarak neydi, elit Hintliler için kalacak yeni bir yer mi yoksa yoksulların sığınacağı genişlikte devasa bir alışverişlik merkez bulmak? Eğer ikincisiyse, Nijerya ve Hindistan arasında onaylanan uzay programını anlaması, okuma konusunda geridekilerden acele ettiğini Abuja'nda gecekondular mahalleleri konusunda birkaç madde işleme gerekir !

Google'da insanlık tarihindeki en pahalı evin hangisi olduğunu araştırdın. Bu ne Manhattan'da de Paris'te de, Mumbai'de, bir milyar dolardan daha fazla değer biçiliyor! Bu 27 katlı gelişimin yer altında da altı kat otopark var, katlardan biri bir spa ve bakım yaklaşımlarıyla yaklaşık 600 kişiyi gerektiriyor. Bu devasa bina orada karışık, iki otopark ve kızıyla yaşıyan Hintli milyarder Mukesh Ambani'ye ait. Çok sayıda da çocuğun alışverişlik işlevi ve alışverişliklerde yaşadıkları bir şekilde bu adam, daha önce yetimhane bulunan bir arsada kendisine bir milyar dolarlık bir yatırım tercih etti. Şüphesiz gelişmiş bir şehir ve gecekondular isteyecektir.

Gelişmiş bir manzara, dükkanların en muhteşem plajları arasında bulunun Florida kıyısındaki plajlar da bunu sunuyor. Hem büyük bir şehirde yaşıyan hem de her koşulda beyaz kumlar üzerinde bronzlaşmak isteyenler için Tampa, Kentucky kenti St. Petersburg'a

olan yakÄ±nlÄ±Ä±#Ä±ndan dolayÄ± tercih edilecek bir yer. BurasÄ±, gÄ¼neÄ±ten faydalanmak, Ä±ehir merkezinde Amerikan usulÄ¼ semirmek ve plajda dondurma yemek isteyen turistler iÅŸin bir cennet. Ama benim bizzat tecrÄ¼be edebildiÄ±im kadarÄ±yla bir kez gÄ¼neÄ± battÄ± mÄ± Ä±ehir merkezinde dÄ±arÄ± ÅŸÄ±kmamak daha iyi. SuÅŸ yÄ¼zÄ¼nden deÄ±il. Daha ziyade, Katolik Kilisesi tarafÄ±ndan yÄ¼netilen aÄ±rlama merkezinde yer kapabilmek iÅŸin kavga eden evsiz takÄ±mÄ±nÄ± dokunaklÄ± manzarasÄ±nÄ± gÄ¼rmek iÅŸin. Ve eÄ±er onlarÄ± bu durumda gÄ¼rmek yeterli deÄ±ilse, Ä±ehir halkÄ± tarafÄ±ndan koyulan yoksullara karÄ± sÄ±fÄ±r tolerans politikasÄ± (ben bÄ¼yle diyorum) bu talihsizlerin sÄ¼rekli olarak polis tarafÄ±ndan rahatsÄ±z edilmesini saÄ±lÄ±yor. TutuklandÄ±klarÄ±nda, St. Petersburgâ±dan uzaÄ± gitmeleri Ä±nerilmeden Ä± serbest bÄ±rakÄ±lmÄ±yorlar. En ÅŸok Tampaâ±ya gidiyorlar. Ve bu Ä±eytani ve faydacÄ± Ä¼nlemler sayesinde Ä±ehir, turistler iÅŸin kÄ±rsal imajÄ±nÄ± koruyabiliyor.

Ä± KÄ±rsal imaj Ä± sÄ¼zlerini duyduÄ±umda her zaman Birmanyaâ±yÄ± (pardon Myanmar BirliÄ± Cumhuriyetiâ±ni) dÄ¼Ä¼nÄ¼yorum. Uzun sÄ¼re bu Ä¼lkenin, 2006 yÄ±lÄ±nda internete sÄ±zdÄ±Ä±Ä±nda izlediÄ±im, General Than Shweâ±nin kÄ±zÄ±nÄ±n dÄ¼Ä¼n videosuna benzediÄ±ine inandÄ±m. Her yerde elmaslar ve Ä±ampanya. Evlenenler, iÅŸinde evler ve lÄ¼ks

arabalarÄ±n da olduÄ#u milyon dolarlar deÄ#erinde hediyeler almÄ±Å#tÄ±. Å#esi birkaŒ asgari Å¼cretli maaÅ#Ä±na denk Å#ampanyayÄ± davetlilerin kadehlerine doldurup Å#iÅ#eÄ#i burnunda eÄ#ine devasa dÄ¼Ä#Ä¼n pastasÄ± kesmekte yardÄ±m ettiÄ#ini gÄ¶rdÄ¼Ä#Ä¼mÄ¼z damadÄ± Å#ok kÄ±skanmÄ±Å#tÄ±m. Aung San Su Kyi 2011 yÄ±lÄ±nda serbest bÄ±rakÄ±ldÄ±Ä#Ä±nda videoyu izledim ve bazÄ± araÅ#tÄ±rmalar yaptÄ±m. GÄ¼lÄ¼mseyen ve Oscar iÅ#inmiÅ# gibi giyinen davetliler, Å¼keyi demir yumrukla yÄ¶neten zalim ve kanlÄ± bir diktatÄ¶rlÄ¼Ä#Ä¼n Å¼yeleri idi. Bu kutlama, fakirlik ve askeri baskÄ±nÄ± giderek artÄ±Ä#Ä± bir Å¼lkede yapÄ±lmÄ±Å#tÄ±. O zamandan beri, cunta imajÄ±nÄ± dÄ¼zeltmek iÅ#in Å#aba harcamÄ±Å# ve o dÄ¼Ä#Ä¼nde bulunan yÄ±rtÄ±cÄ± hayvanlar daha Ä¶lÄ¶Å¼lÄ¼ giyinmek iÅ#in uÄ#raÅ#mÄ±Å#tÄ±. Ama hala aynÄ±ydÄ±lar. YakÄ±n zamanda Birmanya askeri gÄ¼cÄ¼ Å¼zerindeki kontrollerini bÄ±rakacaklarÄ±nÄ± dÄ¼Ä#Ä¼nmÄ¼yorum, Å#Ä¼nkÄ¼ Å¼lke ve doÄ#al kaynaklarÄ± bu Å#ekilde kontrol ediliyor. Bununla beraber, bÄ¼yÄ¼leyici saldÄ±rÄ± etkili oluyorsa benziyor. Yangon Uluslararası HavaalanÄ±na, bÄ¼yÄ¼k uluslararası finans adamlarÄ± ve onlarÄ±n uÄ#ak ordularÄ± iÅ#in kÄ±rmÄ±zÄ± halÄ±lar serilmiÅ#. Babil tarzÄ± Å#enlikler hiÅ# Å#Ä¼phesiz devam edecek, *kimse gÄ¶rmeden.*

Bu beni, bu defa gizli bir Å#ekilde gerÅ#ekleÅ#meyen Amerika BirleÅ#ik Devletleri'nin en Å¼nlÄ¼ ve heyecan

verici partisinden bahsetmeye gÄ¼tÄ¼rÄ¼yor. 2003 yÄ¼lÄ¼nda, festival enerjisi ve Ä¼vgÄ¼leriyle dolu genÄ¼şlerin resimleriyle bolca desteklenmiÅ# New Orleans'daki BÄ¼yÄ¼k Perhiz'i tanÄ¼tan Bayou gastronomisi konusunda bir broÅ#Ä¼r okuduÅ#umda, AmerikalÄ¼larÄ¼n Karayipli ve AfrikalÄ¼ gÄ¼Å#menler konusunda sÄ¼ylemekten hoÅ#landÄ¼Å#Ä¼ ekliyle "gemiden indim". Oraya, bir partide bulunmak fikrinden benim kadar heyecan duyan iki arkadaÅ#Ä¼mla beraber gitmiÅ#tim. ArabayÄ¼ sÄ¼rebileceÅ#imiz kadar hÄ¼zlÄ¼ sÄ¼rerek ve sÄ¼rekli bir hafif sarhoÅ#luk halinde herhangi bir kaza veya tutuklanmadan mucizevÄ¼ Ä¼ekilde kurtulduk. Bourbon Caddesiâ##ndeki ikram ve misafirperverlik inanÄ¼lmazdÄ¼. Ve Ä¼unu sÄ¼yleyebileceÅ#ime inanÄ¼yorum ki Ä¼ok az eÄ¼lence dÄ¼kÄ¼nÄ¼ Ä¼nlÄ¼ BÄ¼yÄ¼k Perhiz dÄ¼nemlerinde bizimki kadar baÅ#arÄ¼ elde etmiÅ#tir. Otelden, dÄ¼zgzÄ¼n Ä¼ekilli bir gÄ¼Ä¼s Ä¼ocu karÅ#Ä¼nda deÅ#iÅ# tokuÅ# ettiÅ#imiz birkaÅ# yÄ¼z inciyle ayrÄ¼lmamamÄ¼zÄ¼ tavsiye ettiÅ#ini biÄ¼imde yine boÅ#tuâ#!He he !

DÄ¼nÄ¼ yolunda aklÄ¼mÄ¼z hala yÄ¼ldÄ¼zlardaydÄ¼, Hale Boggs KÄ¼prÄ¼sÄ¼ne Ä¼Ä¼kÄ¼Å#Ä¼ kaÅ#Ä¼rdÄ¼k. EÄ¼er New Orleansâ##Ä¼ ziyaret ederseniz bilin ki bu kÄ¼prÄ¼ Ä¼ehirden tek Ä¼Ä¼kÄ¼Å# yolu. Otel kapÄ¼cÄ¼sÄ¼nÄ¼n bize neden French Quarterâ##Ä¼n etrafÄ¼ndaki turistik bÄ¼lgeden asla ayrÄ¼lmamamÄ¼zÄ¼ tavsiye ettiÅ#ini anlayarak paniklemeğe baÅ#lamÄ¼Å#tÄ¼k. YolculuÅ#umuz

boyunca ilk defa turistlerin genellikle gÃ¶rmediÄ±i Â« gerÃ§ek
Â» New Orleansâ€™ keÃ¶fediyorduk. Ciddiyetimiz hÃ±zla yeniden kazandÄ±k. EÄ±er bir polis aracÄ± bizi almÄ±
olsaydÄ± bize Bourbon Caddesi'ne kadar eÄ±lik etmesi
gerekecekti. Bu ormanÄ±n ortasÄ±nda duramazdÄ±k.

Grubumuz gerÃ§ekten de istenmiyordu. Size bir fikir vermek
adÄ±na, genÃ§ken Cosby Show ve siyahÃ® aile modelini
ve Eddy Murphyâ€™nin Amerika BirleÅ±ik Devletleriâ€™ni
keÃ¶feden AfrikalÄ± bir prensi oynadÄ±Ä± Coming To
America filmini izliyorduk ve bize tamamen gerÃ§ekÃ¼stÃ¼
geliyordu. Biz, Â« AfrikalÄ±lar da Â» kapitalizmin yeterince
iyi Å#ekilde yÃ¼rÃ¼dÃ¼Ä± daha ziyade rahat ailelerden
geliyordu. Floridaâ€™n baÅ±kenti ve bir Ã¶renci
Å#ehri olan Tallahasseeâ€™de birÃ§ok siyahi arkadaÅ±mÄ±z
vardÄ± ama New Orleansâ€™n fakir mahallelerindeki
bu zenciler hayatÄ±mÄ±zla ilgili korku duymamÄ±za neden
olmuÅ±tu! Bu turistik Å#ehrin kendi cehennemini saklayÄ±p
saklamadÄ±Ä± konusunda kuÅ±ku duymalÄ±ydÄ±k. O
zamanlar sÄ±k sÄ±k yerel rap grubu Hot Boyzâ€™u dinliyorduk.
AÅ±rÄ± gerilimli ve saldÄ±rgan sÃ¶zleri Bisounoursâ€™da
yazÄ±lmÄ±Å± olamazdÄ±, Å#iddet ve Ã¼mitsizlik dolu bir
Ã§evrede yazÄ±lmalÄ±ydÄ±. Ve eÄ±er mÃ¼zikleri yeterli
deÅ±ilse, klipleri iÃ§inde bulunduklarÄ± evreni aÃ§Ä±k
biÃ§imde gÃ¶steriyordu: terkedilmiÅ± binalarÄ±n Ã¶nÃ¼nde
Ã§Ã¶melerek gÃ¼nlerini geÃ§iren Â« pis ve kÃ¶tÃ¼ Â»
fakirler.

Malesef birÅşok kiÅ#i New Orleans'Ä±n birÅşok mahallesinin seyahat ettiÅ#im bazÄ± Å¼Å§Å¼ncÅ¼ dÅ¼nya Å¼lkelerinden Åşok daha fakir ve ihmal edilmiÅ# durumda olmasÄ±nÄ±n nedeninin Katrina kasÄ±rgasÄ± olmadÄ±Å#Ä±nÄ± gÃ¶rmezden geliyor veya Å¶yleymiÅ# gibi yapÄ±yor. Buralar Åşok Å¶nceden de bÃ¶yleydi. Ben ve arkadaşlarÄ±mÄ±n gerÅşekliÅ#ini gÃ¶rdÄ±Å#Å¼ gibi, Å#ehrin birÅşok yeri stratejik olarak festival Å¶rencileri ve turistlerin gÃ¶rÄ±Å# alanÄ±nÄ±n dÄ±Å#Ä±nda tutuluyordu. Katrina yalnÄ±zca New Orleans'Ä±n kÃ¼Å§Å¼k, kirli sÄ±rrÄ±nÄ± gÃ¼n yÃ¼zÃ¼ne ÅşÅ±kardÄ± ve tÃ¼m Å¼ke gerÅşeÅ#i keÅ#feder gibi gÃ¶rÄ±ndÃ¼. Sizce laÅ#Ä±m taÅ#tÄ±Å#Ä±nda ne oldu ? Ve Å#imdi, son belediye başkanÄ± Ray Nagin'in (kara para aklama ve her tÃ¼rlÃ¼ yolsuzluk suÅşundan on yÄ±l hapis cezasÄ± alan) deyiÅ#iyle "Åşikolata Å#ehri" kendisini yeniden inÅ#a etmeye ÅşalÄ±Å#Ä±yor, nÃ¼fusunun sorunlu kÄ±smÄ±nÄ±n persona non grata ilan edilip bir daha asla geri gelerek imajÄ±na gÃ¶lge dÃ¼Å#Å¼rmemesi iÅşin gizlice dua ediyor.

EÄ#er New Orleans Noel Baba'ya sunacaÅ#Ä± listeye bu son dileÅ#i koymazsa, Ekvator Ginesi BaşkanÄ±'nÄ±n oÅ#lu Theodoro Nguema Obiang, Fransa ve diÄ#er medenileÅ#miÅ# Å¼lkelerin ÅşoÅ#unda gerÅşekten de persona non grata. Zenci prensin zenginliÅ#iyle Åşileden ÅşÄ±kan Fransa 2012 yÄ±lÄ±nda, bazÄ± oyuncaklarÄ±nÄ± birkaç yÄ±llÄ±Å#Ä±na geri almak iÅşin ÅşeÅ#itli aktivist gruplarÄ± tarafÄ±ndan ona

karar verildi. Birkaç Fransız dergisinde sergilenen söz konusu nesneler bu savurganlıkların konusundaki beklentilerimin üzerindeydi: iki Bugatti Veyron, bir Maybach ve bir Aston Martin, bir Ferrari Enzo, bir Ferrari 599 GTO, bir Rolls-Royce Phantom ve bir Maserati MC12) Château Petrus elyazmaları (dört tane en pahalı yazıdan biri) ve 3.7 milyon dolar değerinde bir duvar saati.

Amerikalılar, Fransızlardan daha iyisini yapmaya azimli bir şekilde, davada ondan 70 milyon dolar talep ederek Obiang'ın oğlunun varlıklarını çok daha önemli bir kısmını taktik olarak denediler. El konulan mallar listesi bir Gulfstream uçağı, Michael Jackson'ın eldivenleri ve Californiya, Malibu'da bir villayı içeriyordu. Ama bununla beraber, 700 milyon dolarlık hesabayla bir zamanlar Riggs Bankası'nın en büyük bireysel müşterisi olan geniş miras, bankanın kapılarına kilit vurmaya zorlayan skandalardan sonra bile Amerika Birleşik Devletleri içinde yer deştirmek hala zordur. Adalet Bakanları onu bu konuda hiçbir zaman endişelendirmedi. Ekvator Ginesi'nin çok geniş Tarım Bakanı Teodoro Nguema Obiang'ın görevi için resmi olarak yolda yarı bin dolardan fazla kazanmadığına dikkatinizi çekelim.

Ekvator Ginesi, Afrika'nın en az zenginleri arasında

sahip $\frac{1}{4}$ lkerinden, ayn \pm zamanda g $\frac{1}{4}$ nde bir dolardan daha az bir parayla ya $\#$ ayan daha yoksul Ginelilerin oran \pm $\pm n \pm$ da g $\frac{1}{4}$ z $\frac{1}{4}$ nde bulundurursak birisi. Yedi y $\frac{1}{4}$ z bin n $\frac{1}{4}$ fuslu bu $\frac{1}{4}$ lke hem en fakir hem de petrol bak $\pm m \pm$ ndan en zengin $\frac{1}{4}$ lke. Pasl \pm tenekelerin yak \pm $\pm nlar \pm$ nda cam binalar ve ba $\#$ kanl $\pm k$ malik $\frac{1}{4}$ nelerinin oldu $\#$ u, bu $\frac{1}{4}$ lkenin $\frac{1}{4}$ sharp $\pm c \pm$ paradoksunu a $\frac{1}{4}$ $\pm \#$ a $\frac{1}{4}$ $\pm karan$ foto $\#$ raflar \pm internette kolayca bulabiliriz. Ba $\#$ kent Malabo'daki birka $\frac{1}{4}$ zengin, yollarda metrekareye d $\frac{1}{4}$ zinelerce d $\frac{1}{4}$ $\#$ en $\frac{1}{4}$ şukurlardan ka $\frac{1}{4}$ maya $\frac{1}{4}$ sal \pm $\pm \#$ arak Mercedes Benz'leri ile gecekondular aras \pm nda zigzag $\frac{1}{4}$ şiziyordu. Ba $\#$ kan $\pm n$ akrabas \pm olan, $\frac{1}{4}$ lkedeki polisin ba $\#$ \pm resmi terzisinin Yves Saint Laurent olmas \pm ile $\frac{1}{4}$ v $\frac{1}{4}$ n $\frac{1}{4}$ yor. $\#$ ehrin yeni l $\frac{1}{4}$ ks otelinin pencerelerinden tek ki $\#$ i i $\frac{1}{4}$ şin bile dar olan barakalara y \pm $\#$ $\pm lm \pm \#$ b $\frac{1}{4}$ t $\frac{1}{4}$ n aileleri g $\frac{1}{4}$ rebiliriz.

Ve ben Ekvator Ginesi'nde be $\#$ $\frac{1}{4}$ şocuktan birinin be $\#$ ya $\#$ $\pm na$ girmeden $\frac{1}{4}$ ld $\frac{1}{4}$ $\#$ $\frac{1}{4}$ ve bunlar $\pm n$ %50'sinden daha az $\pm n \pm n$ i $\frac{1}{4}$ şilebilir suya eri $\#$ imi oldu $\#$ unu ke $\#$ federek daha fazla ger $\frac{1}{4}$ şe $\#$ i meydana $\frac{1}{4}$ ş \pm kar $\pm rken$, Nelson Mandela'n $\pm n$ g $\frac{1}{4}$ kku $\#$ a $\#$ \pm milletinin merkezinde bulunan k $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{4}$ k bir $\frac{1}{4}$ lke olan Swaziland'da bir polis komiserinin, Obiang' $\pm n$ o $\#$ lunun Swaziland'daki villas $\pm ndaki$ bir parti esnas $\pm nda$ $\frac{1}{4}$ sal $\pm nan$ iki milyar dolarla dolu valizin $\frac{1}{4}$ sal $\pm nmas \pm$ hikayesi i $\frac{1}{4}$ şin hizmet etti $\#$ i sapk $\pm n$ ve a $\frac{1}{4}$ g $\frac{1}{4}$ zl $\frac{1}{4}$ bir

zorba adÄ±na Ä¶zÄ¼r dilediÄ±ni keÄ±fedince kanÄ±m dondu. Peki bu olayda Ä¼pheliden Ä¶te durumda olan kÄ¼Ä¶Ä¼k Teodoroâ±±nun, Ekvator Gineâ±±sinin imajÄ±nÄ± kirlettiÄ±i iÄ¶sin cezasÄ± ne oldu? Afrikaâ±±nÄ±n en eski diktatÄ¶rlilerinden birisinin oÄ±lu olmak belli ki birÄ¶ok avantaj getiriyor: babasÄ± onu tÄ¼m uluslararası davalardan koruyacak olan Ä¼lkenin ikinci baÄ±kan yardÄ±mcÄ±lÄ±Ä±na getirdi.

Ä¶«Yoksullara yardÄ±m etmemizden yanayÄ±m, ama bunun yoluna gelince, herkesten daha farklı bir fikrim var. Bence yoksullara yardÄ±m etmenin en iyi yolu durumlarÄ±nÄ± rahatlatmak deÄ±il onlarÄ± oradan Ä¶karmayÄ± denemektir. Ä¶»

Benjamin Franklin

Nuh iyi bir adamÄ±, ama Ä¶ocukken cehennemimden kaÄ¶ma denemelerimi mahvetmiÄ±ti. Bir arkadaÄ±n bahÄ¶emizde geÄ¶irdiÄ±i korkunÄ¶ kazadan sonra dÄ±Ä±rÄ± Ä¶Ä±kÄ±p Ramboculuk oynamaya korkuyordum. Nuhâ±±un bu konuyla ilgisi olduÄ±una inanÄ±yordum ve kahramanlarÄ±nÄ± okumak dÄ¼Ä±ncemi onaylamaktan baÄ±ka bir Ä±ey yapmÄ±yordu. Nuhâ±±un gemisiyle ilgili hikÄ¶yenin birÄ¶ok deÄ±iÄ±k versiyonunu okudum, Ä¶Ä¶yle Ä¶zetleyebiliriz: TanrÄ± insanlarÄ±nÄ± bir tufanla cezalandÄ±rmaya karar verdiÄ±inde Nuh hayatÄ±nÄ±, ailesini ve dÄ¼nyadaki hayvanlarÄ±n kÄ¼Ä¶Ä¼k bir kÄ±smÄ±nÄ± kurtardÄ±. Bir Ä¶ocuk olarak bu aptalÄ±

±n akbabalar, sÄ±şanlar, timsahlar, Äzellikle de yazlarÄ± kapalı geşirmeme neden olan, Adem ile Havva'nÄ± intikam tanrÄ±şasÄ± Nemesisâ##i: yÄ±lanlarÄ± gemiye almasÄ± karÄ±sÄ±nda Äok olmuÄtum.

TÄ±pkÄ± Nuh gibi Nelson Mandela da iyi bir adamÄ±. Bununla beraber, o da benim işin de#erli bir Äeyi mahvetmiÄti. Uzun sÄ¼re emekliliÄimi en zengin ve kÄ±tada en etkili Ä¼lke olan GÄ¼ney Afrikaâ##da, hayatta ba#arÄ± elde etmiÄ olan di#er AfrikalÄ± siyahlarla beraber geşirmeyi hayal etmiÄtim. Son yÄ±llarda bu hayalime giderek gÄ¼lge dÄ¼Ä#mesinin Mandela ile alakasÄ± varmÄ±Ä gibi geliyor ama gerşekten ne olduÄunu bilmiyorum. IrkşÄ±lÄ±Ä#a karÄ± verdiÄi mÄ¼cadele yÄ¼zÄ¼nden bir ÄşalÄ±Ä#ma kampÄ±nda 27 yÄ±l geşirdiÄi gerşeÄini nihayet bir kenara bÄ±rakÄ±p ba#kan olarak yaptÄ±klarÄ±nÄ± tarafsÄ±z bir gÄ¼zle incelediÄimde bu kristal berraklıÄ#Ä±nda netleÄti. Ben, bilinmeyen topraklarÄ±n haritasÄ±nÄ± ÄşÄ±karmaya ÄşalÄ±Ä#an ve "Madiba"nÄ±n Ä¼lÄ¼mÄ¼nden Ä¼nce seslerini yeterince duyuramayan kadÄ±n ve erkeklerden olu#an kÄ¼ÄşÄ¼k grubun bir parşasÄ±yÄ±m. GÄ¼ney Afrika'daki sosyo-ekonomik mutsuzluklarÄ±n, onun "uzla#ma amaşlıÄ± pazarlıklarÄ±" yÄ¼zÄ¼nden devam ettiÄini Ä#u anda sÄ¼ylemeye cesaret edebilir miyiz? Ä#u eski fa#ist F.W. de Klerk'Ä±n -namÄ± di#er bir tÄ¼r tanrÄ±- orta sÄ±nÄ±f beyazlar ve

bÃ¼yÃ¼k kuruluÅlarÄ±n giderek artan protestolarÄ±nÄ±n akabinde, 1990'larda Ä±rkÄŒÄ±lÄ±Ä± bitirmekten baÅka ÄŒaresi yokken, Mandela'nÄ±n pastanÄ±n en bÃ¼yÃ¼k kÄ±smÄ±nÄ± kendisine, ANC'ye (Afrika Ulusal Kongresi) ve beyaz, zengin kÃ¼ÄŒ bir azÄ±nlÄ±Ä±a kalmasa iŒin taraf tuttuÅu konusunda hiŒbir Å¼phem yok.

BÃ¼yÃ¼kannemin tekrarlayÄ±p durduÅu gibi, insanlarÄ± eylemlerinin iÅlevine gÃ¼re yargÄ±lÄ±yoruz. Mandela'nÄ±n karakter gÃ¼cÃ¼nÃ¼ teslim eden iki tartÄ±Å±lmaz gerŒek var. "Madiba", Ä±rkÄŒÄ± yargÄ±Ålar, dÃ¼nyanÄ±n en bÃ¼yÃ¼k insan haklarÄ± suŒlularÄ±ndan bazÄ±larÄ±, AfrikalÄ± adam kaŒÄ±ran kiÅiler ile katiller ve bundan sonra Ä±rkÄŒÄ± rejimi destekleyip gÃ¼kkuÅaÄ± milletin ÄŒÄ±karlarÄ±nÄ± koruyanlarla â###madencilik ve finans kuruluÅlarÄ±- bir anlaÅmaya vararak Ä±rkÄŒÄ± rejimin aydÄ±nlarÄ±nÄ± tatmin etmeye ÄŒabaladÄ±. Peki, AvustralyalÄ± gazeteci John Pilger ile yaptÄ±Ä± rÃ¼portaj esnasÄ±nda Endonezya'daki otuz yÄ±llÄ±k diktatÃ¼re en derin ilgisizliÄ±i gÃ¼sterip 1997 yÄ±lÄ±nda Jakarta kasabÄ± General Suharto'ya GÃ¼ney Afrika'nÄ±n en yÃ¼ksek onur Ã¼dÃ¼lÃ¼ olan Ä°yi Umut'u vermesini temize ÄŒÄ±karan bir adama ne diyeceÄ±iz?

ANC ve mÃ¼ttefiklerinin Ä±rkÄŒÄ±lÄ±Ä± bitmesinden beri bÃ¼tÃ¼n baÅkanlarÄ±k seŒimlerin, kazandÄ±Ä± ve buna raÅmen ekonomik Ä±rkÄŒÄ±lÄ±Ä±a fiilen dokunulmadÄ±Ä± gerŒeÄ±ni kabul

edemiyordum. GÃ¼ney AfrikalÃ± siyahlar gÃ¼rece terimlerle mutlak bir halde korkunÃ§ Å#ekilde fakir kaldÃ±. Benim gÃ¼zÃ¼mde, ANC, Dimbaza ve Alexandria gibi gecekondulu mahallelerine sÃ±maya Ã§alÃ±an siyahlarÃ±n gÃ¼venini suistimal etmiÅ#ti ve bu aÅ#rÃ± Å#iddet dolu Å#ehirler halkÃ±n Ã¶fkesinin aÅ#rlÃ±Å#Ã±n taÅ#maya baÅ#lamÃ±tÃ±. ANC'nin beyazlara karÅ#Ã± Å§ok nazik olduÅ#u konusunda ise bolca kanÃ±t vardÃ±. ANC'den birkaÅ§ siyahÃ±n, (parti Ã¼yelerinin ceplerindeki metelikleri toplamak iÅ§in)Å§ok zarif kapalÃ± toplantÃ±larÃ±nÃ±n kalbine alÃ±nmasÃ± karÅ#Ã±lÃ±Å#Ã±nda, GÃ¼ney Afrika'nÃ±n beyazlarÃ± devasa duvarlarla korunmuÅ# halde, Å±rkÃ§Ã± rejim dÃ¶neminde siyahlardan insanlÃ±k dÃ±Å#Ã± sÃ¶mÃ¼rÃ¼lerle elde ettikleri zenginliÅ#in tadÃ±nÃ± Å§Ã±karma olanaÅ#na sahip oldu. DiÅ#er bir deyiÅ#le, Å±rkÃ§Ã± rejim son bulduÅ#unda sponsorlarÃ± birkaÅ§ siyahÃ± mal ve Ã¶deneklerin yeniden daÅ#tÃ±mÃ± balosuna dÃ¶ndÃ¼rmenin yeterli olacaÅ#Ã±nÃ± anladÃ±. AÅ§gÃ¼zÃ¼lÃ¼Å#Ã¼n de yardÃ±mÃ±yla siyahlar ve HindistanlÃ±lar organize olmayÃ± ve gettolarÃ±n kalbinde direnmeyi beceremediler.

Bir gÃ¼n kendime, Mandela ve takÃ±mÃ±n GÃ¼ney AfrikalÃ± siyahlarÃ± yoksulluktan nasÃ±l Å§ekip Å§Ã±karmayÃ± hesapladÃ±Å#Ã±nÃ± sordum. Å#Ã¼phesiz ANC'nin bu sonuca ulaÅ#mak iÅ§in, liberal parti tÃ¼zÃ¼mÃ¼nde Ã¶zetinin aÅ§Ã±klandÃ±Å#Ã± gibi

bÃ¼yÃ¼k bir planÄ± vardÄ±:

Ä« Ãlkemizin zenginliÄi, GÃ¼ney AfrikaâdaÄ±n mirasÄ±, kendi halkÄ±na geri dÃ¶nmeli. Toprak altÄ±ndaki maden zenginliklerimiz, bankalar ve tekel endÃ¼strisi halkÄ±na aktarÄ±lmalÄ±. DiÄer tÃ¼m ticaret ve endÃ¼striler halkÄ±n refahÄ±nÄ± garanti etmek iÅŸin kontrol edilmeliâ!Ä».

ANC tÃ¼zÃ¼mÃ¼n bu bÃ¶lÃ¼mÃ¼, Ã¶rneÄin BirleÅik Ulus HÃ¼kÃ¼metini (kameralara karÅ±sÄ±nda, tabandan gelen bir deÄiÅimi baÅlatma gÃ¼rÃ¼ntÃ¼sÃ¼ iÅŸinde kurtlarla kuzularÄ± aynÄ± aÅ±la koymak iÅŸin diktatÃ¶rlerin en sevdiÄi yÃ¶ntem) ve ÄrkÃŸÄ± rejimin gÃ¼revlilerini koruyan akÄ±l almaz iÅ garantilerini hazÄ±rlayan 1992 yÄ±lÄ±ndaki "alacakaranlÄ±k maddeleri" gibi partinin gerÅŸek imtiyazlarÄ±na and iÅŸiyordu.

Peki GÃ¼ney Afrikaâda ÄrkÃŸÄ± rejim sonrasÄ± dÃ¶nemde varlÄ±ksÄ±z kalan siyahlar ulusun zenginliklerinden uygun bir pay istediklerinde ne oluyor? KorkunÅŸ gerÅŸek Åu ki, ÄrkÃŸÄ± rejim dÃ¶neminde maruz kaldÄ±klarÄ± muameleyi gÃ¼rÃ¼yorlar: Ã¼zerlerine ateÅ aÅ±ldÄ±. 2013 yÄ±lÄ±nda Marikanaâdaki azÄ±nlÄ±klara karÅ± yapÄ±lan katliamÄ±n fotoÄraflarÄ± 1960âda Sharpevilleâdekinden farklı deÅildi. Bu defaki renkliydi ve bu kirli, insanlÄ±k dÄ±ÅÄ± iÅi yapanlar zencilerdi. Hakareti artÄrmak adÄ±na, dÃ¼nya 270 madencinin tutuklanÄ±p, ÄrkÃŸÄ±

±lÄ±k rejimi yetkililerinin kullandÄ±Ä#Ä± aynÄ± "ortak amaŒ" doktrinine dayanarak cinayetle suŒlandÄ±Ä#Ä±nÄ± ± bÄ¼yÄ¼k bir Ä#aÄ#kÄ±nlÄ±kla Ä¶Ä#rendi. Bu mantÄ±ksÄ±z suŒlama, uluslararası toplum ve insani yardı±m kuruluÄ#larÄ±nÄ±n baskÄ±sÄ±yla kaldÄ±rÄ±ldÄ± ve tutuklu madenciler serbest bÄ±rakÄ±ldÄ±.

Mandelaâ##nÄ±n hayatÄ± ve ANCâ##nin yÄ¼kseliÄ#i olgunlaÄ#mamÄ±Ä# Ä¶zgÄ¼rlÄ¼k savaŒÄ±larÄ±nÄ± ve eÄ#itliÄ#e inananlarÄ±n dikkatini Œekmeye yaramalÄ±ydÄ±: Lord Actonâ##Ä±n sÄ¶zlerini hatÄ±rlamak gerekirse, iktidar yozlaŒtÄ±rÄ±r, mutlak iktidar ise mutlak yozlaŒtÄ±rÄ±r. GÄ¼ney Afrikaâ##da beyazlar ve en yoksul siyahlar arasındaki ayrÄ±m hi. Bu kadar bÄ¼yÄ¼k olmamÄ±Ä#tÄ±. 2009 yÄ±lÄ±nda Ä¼lke, dÄ¼nyanÄ±n en eÄ#itsiz toplumu sÄ±ralamasÄ±nda birinciliÄ#i Brezilyaâ##dan ŒaldÄ±. Nelson Mandela'nÄ±n cenazesinin olduÄ#u gece BaÄ#kan Jacob Zuma'nÄ±n, uluslararası gÄ¶revlilerin gÄ¶zÄ¼Ä¶nÄ¼nde hoŒnutsuz halkÄ± tarafÄ±ndan aÄ#aÄ#Ä±landÄ±Ä#Ä±nÄ± gÄ¶rmek benim iŒin gerŒek bir zevk oldu. Bu gerŒekten heyecan vericiydi.

2013 yÄ±lÄ±nda karÄ±m ve ben, Kanadaâ##ya yakÄ±n olan daha kuzeye taÄ±nmak iŒin Amerika BirleŒik Devletlerâ##in gÄ¼neÄ#li gÄ¼neyinden ayrÄ±ldÄ±k. Etnik dÄ¼zlemde yeni Ä#ehrimiz nasÄ±l tanÄ±mlanÄ±r? Antartikaâ##dan daha beyaz. Kendimizi hala baÄ#ka bir zencinin varlÄ±Ä#Ä±nÄ± tanÄ±mak ve hafif bir baÄ# hareketi

yapararak bununla eÄ#lenmek zorunda hissediyorduk. SiyahlarÄ±n, toplumun alt kesiminin dikkate deÄ#er bir kÄ±smÄ±nÄ±n oluÅ#turduÄ#u GÄ¼ney'de alÄ±Å#Ä±k olduÄ#umuz Ä¼zere, saf bir Å#ekilde, burada en ufak bir fakirlik kokusu almanÄ±n imkÄ±nsÄ±zÄ±na inanÄ±yordum. Ve sonra, 2013 yÄ±lÄ±nda Å#Ä¼kran GÄ¼nÄ¼ iÅ#in New Yorkâ##a gittiÄ#imiz esnada yolun ortasÄ±nda bir gÄ¼lge gÄ¼rdÄ¼k. Hava dondurucu durumdayken Ä¼zerindeki yetersiz kÄ±yafetlerle siyahÄ± bir evsiz bÄ¼yÄ¼k bir afiÅ#i sallÄ±yordu. BazÄ± sÄ¼rÄ¼cÄ¼ler onu ezmekten son anda sÄ±yrÄ±lÄ±yordu. YanÄ±ndan geÅ#erken ona kaÅ#Ä±t bir dolar vermek iÅ#in camÄ±mÄ± indirdim. AÅ#aÄ±lanmÄ± ve hayatÄ±n sillesini yemiÅ# bir adamÄ±n yÄ¼zÄ¼nÄ¼ gÄ¼rdÄ¼Ä#Ä¼m iÅ#in iÅ#imde bir Å#eyler kÄ±rÄ±ldÄ±. O gÄ¼nden beri sokakta rastladÄ±Ä#Ä±m Å#ocuklarÄ±n, kadÄ±nlarÄ±n veya erkeklerin yÄ¼zÄ¼nde aynÄ± ifadeyi gÄ¼rÄ¼yorum.

Å#ehir halkÄ±, bir kelimenin tÄ±nsÄ±nsÄ± deÄ#iÅ#tiriminin, bazÄ± bireyleri hor gÄ¼rmenin en kolay yolu olduÄ#unu keÅ#fetti. Giysi kollarÄ±na sokak fahiÅ#elerinin niteliÅ#ini atfetmek, halka fakirleri cezalandÄ±rma izni veriyor. Bu gÄ¼zel gezegenin birÅ#ok yerinde giysi kollarÄ±nÄ± fahiÅ#eler gibi kullanmak yasak. BazÄ± Å#ehirler iÅ#i, Å« asalaklara Å» (bu kelimeyi 2012 Amerikan BaÅ#kanÄ±k seÅ#imlerindeki CumhuriyetÄ#i aday Mitt Romneyâ##den Ä¼dÄ¼nÄ¼ alÄ±yorum) para vermemeleri

konusunda orada yaÅ#ayanlarÄ±n dikkatini Å#şekmek iÅ#şin eÄ#itici programlar oluÅ#turmaya kadar gÄ#ttÄ¼rdÄ¼; polis memurlarÄ±, Å#zellikle Å#ehir merkezlerinde dilencileri hÄ±rpalama talimatÄ± aldÄ±. Yoksul Å¼lkeler daha yaratÄ±cÄ±: doÅ#aÅ¼stÄ¼cÄ¼lÄ¼k ve voodoo bahanesini de listelerine eklediler. BirÅ#ok Å¼Å#ncÄ¼ dÄ¼nya Å¼lkesine yaptÄ±m seyahatler esnasÄ±nda, paranoyak rehberler ve arkadaşlarÄ±m, bir evsize para verirsem cebimdeki diÅ#er varlıklarÄ±n da ortadan kaybolacaÅ#Ä± ve Allah bilir baÅ#ma hangi uÅ#ursuzluÅ#un geleceÅ#i hususunda beni uyardÄ±. Ama ben bu gÄ¼lÄ¼nÅ# uyarÄ±yÄ± gÄ#rmezden geldim. Bir keÅ#iye dÄ¼nÄ¼mediÅ#imi veya beni bir yÄ±ldÄ±rÄ±mÄ±n Å#arpmadÄ±Ä#Ä±nÄ± gÄ#rebiliyordum ve cebimden yok olan para maddi zevklerimi Å#demeye yaramÄ±tÄ±.

DÄ¼nyada Å#ok farklı hayat seviyelerine veya derilerinin rengi gibi farklı kÄ¼klere sahip insanlarÄ±n etkin istekler veya dilencilerden nefret etmeleri ama pasif dilencilerden rahatsız olmadÄ±klarÄ±nÄ± gÄ#rmek Å¼zÄ¼cÄ¼: dilencilerin bir kapÄ±nÄ±n Å¼nÄ¼nde ellerinde bir kÄ#seyle ama ses Å#Ä±karmadan durmalarÄ± gibi. Bu Å#u manaya geliyor; insanlar aÅ#zÄ± sÄ±kÄ± durmayÄ± bilip bizi kÄ#tÄ¼ hisseltirmeyen dilencilere para veriyor. New York merkez istasyonunda, baÅ#larÄ±nda kulaklarÄ±ndan fazlasÄ±nÄ± kapatan son moda kulaklıklarla, fakirlere dikkat etmeden geÅ#en yenilikÅ#ileri izlemek iÅ#şin vakit ayÄ±rdÄ±m. AynÄ±

± davranÄ±Ä±, Kampala ve Ugandaâ###nÄ±n caddelerinden yepyeni 4x4 PradolarÄ± ile geÃŸen hÃ¼kÃ¼met Ã¼yelerinde de gÃ¼rdÃ¼m. Bu gÃ¼steri, yoksullarÄ± aÄ±lamanÄ±n dÃ¼nya ÃŸapÄ±nda bir olgu olduÄ±unu anlamamÄ± saÄ±ladÄ±. Ama kendimi izole hissettiÄ±m zaman. Ã¼midimi kaybetmeye baÄ±ladÄ±Ä±m zaman, kurumlarÄ±nda yÃ¼kselmek iÃŸin yoksulluk sorununu kÃ¼ÃŸÃ¼mser bir hareketle halÄ±nÄ±n altÄ±na sÃ¼pÃ¼ren Å#arlatanlarÄ±n aksine, fakirlere yÃ¼nelik kayÄ±tsÄ±zÄ± karÄ±mÃ¼cadeleye hayatlarÄ±nÄ± adayan, farklı ÄŸevrelerden ve Ã¼lkelerden gelmiÅ# diÄ±er insanlarla gÃ¼rÃ¼Å#Ã¼yorum. Bu insanlar beni ÃŸok heyecanlandÄ±rÄ±yor ve duygularÄ±, kalbimdeki en deÄ±erli arzusunun yankÄ±lanmasÄ±nÄ± saÄ±lÄ±yor. Daha insani bir toplum sihirle yaratÄ±lmaz. *Benim gibi (sanÄ±rÄ±m) bu insanlar da fakirleri gÃ¼rmezden gelemiyor.*

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.